

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vredn. v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam poji, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišče „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dovoli do odpovedi. — Udje „Katol. Mokevaega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vrn. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče: Koroška cesta št. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vrn., za trikrat 35 vrn. Za večkratne eglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprete reklamacije so poštno proste.

Današnja številka obsega 10 strani in prilogo: „Gospodarske Novice.“

Nemški načrti.

Pred nami leži koledar znanega nemškega društva Südmark za l. 1914. V njem nam brez vsakega ozira in sramu razkrivajo Nemci svoje načrte. Ost njihovega delovanja je naperjena proti nam Slovincem. Zdi se nam, kakor da bi pogledali svojemu soigralcu v karte ter hipno spoznali veliko nevarnost, k kateri se nahajamo. Gre se za zemljo naših slovenskih posestnikov, gre se za delavnice naših slovenskih rokodelcev in obrtnikov, gre se za prodajalne naših slovenskih trgovcev. Nemci se že zibajo v sladkih sanjah, ko bo vsa zemlja, obrt in trgovina, med Spiel-feldom in Trstom, njihova last, in mi Slovinci njihovi hlapei, viničarji in delavci. Takšna bi naj bila naša bodočnost po želji ljubih sosedov in prijateljev Nemcev.

V Südmarkinem koledarju za leto 1914. pišejo Nemci: „Ako hoče nemški narod svojo posest razširiti, more to storiti tam, kjer mu stoji nasproti najmanjše število tujega ljudstva in kolikor mogoče nizko stoječa ljudska omika. Ti pogoji so izpolnjeni na južnih izhodih alpskega gorovja. Saj 80 milijonom Nemcev v Srednji Evropi ni napoti več kakor poldrugi milijon Slovanov, ki jim zastopajo pot do Adrije.“

Cilj pruskih in avstrijskih Nemcev je torej, ustvariti nemško pot do Adrije. Od morja do morja bi se naj raztezala nemška oblast in se glasil nemški jezik, a tu jim Slovinci zastavljajo pot. Südmarkovci ne razločujejo več med Avstrijo in Nemčijo, za njih je to že skupna država, o kateri bahato pripovedujejo, da šteje 80 milijonov nemškega ljudstva. Da bi se ta pot do Adrije prejkorej ustvarila, ustanovili so si Südmarko in Sülferrajn. Südmarka kupuje slovenska posestva, obrti in trgovine ter jih oddaja protestantskim, če le mogoče, na Pruskem rojenim Nemcem, Sülferrajn pa zida po Slovenskem nemške šole, v katere vabi najrajši slovenske otroke, da iz njih vzgaja janičarje. Mi Štajerci in Korošci najbolj čutimo ta nemški naval od severa. Nemški klošč se zajeda v naše meso in nam jemlje mir in spanje. Nemška pot do Adrije se gradi po strogo načrtanem načrtu. Ob južni železnici, pričenši pri Spielfeldu, in doli do Trbovelj, skušajo Nemci ustanoviti nemške šole ter pokupiti slovensko zemljo, obrt in trgovino. V St. Ilju imajo že nemško šolo, v Pesnici jo snujejo. Maribor je že itak nemška trdnjava. Hoče se še držijo, Slivnica tudi. Rače pada v nemške roke, na Pragerskem obstoji nemška šola, Slovenska Bistrica je ponemčena, v Poljčanah—Peklu je nemška šola, Ponikva se drži, Grobelno in St. Jurj tudi. Štore imajo nemško šolo, Celje je ponemčeno. Laški trg je velenemškutarski, Rimske Toplice se še držijo, v Zidanem Mostu, Hrastniku in Trbovljah siliijo Nemci naprej.

Nemci nas hočejo izpodriniti iz naše zemlje. To je njihov cilj, za katerim stremijo, in v načrtu, da se ta cilj doseže, sta tudi Südmarka in Sülferrajn. Tega se zaveda vsak Nemec, tega ne prikrivajo več javnosti. V omenjenem Südmarkinem koledarju čitamo: „Dan, ko se bo srednjeevropsko nemštvo s krvjo borilo za izhod ob Adriji v Sredozemsko morje, ta dan bo gotovo prišel. In čim več postojank bomo imeli Nemci v južnih deželah, tem več soborilcev bomo imeli, ko pride ura odločitve. Za nemški narod je življenjskega pomena, in češko-nemški spori daleko nimajo te važnosti, da nam Jugoslavlani ne zastopijo pota do Trsta, in da nam Slovanci ter francoski uplivi ne onemogočijo izhoda v Sredozemsko morje.“

In zato kliče Südmarkin koledar vsem Nemcem: „Nemški meč in nemški pljug obrnimo proti jugu!“

Takšni so torej nemški načrti. Nemci ne kupujejo slovenskih posestev, da bi slovenskim kmetom pomagali, ne snujejo nemških šol, da bi nam dajali priložnost, priučiti se nemščine, njihovi cilji so drugačni, oni hočejo ustvariti nemško pot do Adrije. Ponemčiti hočejo slovenske otroke, narediti iz njih janičarje, izpodriniti hočejo slovenske kmete s slovenskih posestev, ker hočejo, da je vsa zemlja med severnim in južnim morjem nemška.

In kaj delamo Slovinci? Ko Nemci mečejo koeke za našo zemljo in naš jezik, se brati med seboj napadamo in pobijamo. Nemški liberalizem je prišel med nas ter nam celo vrsto bratov odtujil, da ne ču-

tijo več s katoliškim slovenskim ljudstvom in da napadajo ljudstvo in one, ki gredo z njim. Združimo se zopet vsi pod staro versko in narodno zastavo ter skupno branimo svojo domovino, ki se nahaja v taki nevarnosti. Podpirajmo tudi svoje slovensko obrambno društvo „Slov. Straža“ ter jo upeljimo v vseh krajih. Res je, 80 milijonov Nemcev nam stoji nasproti, toda ni se nam jih treba bati, ako smo edini in složni. Branimo skupno svojo vero, zemljo in svoj jezik in nemški načrti se bodo izjalovili!

Urednik žrtev zločinskega svobodomiselstva.

Zena francoskega ministra astrelila urednika.

Francoska je znana kot država, kjer imajo prvo besedo zagrizeni svobodomiselci, liberalci najstrupenejše vrste. Na ministrskih sedežih sedijo navadno ljudje, ki svoj upliv uporabljajo dostikrat za to, da se množi in raste njihovo premoženje, ki mečejo tisoče in tisoče državnega denarja svojim političnim pristašem, prijateljem in sorodnikom, ki za mastno plačo branijo razne židovske in liberalne goljufe ter tako opravljajo v velkem obrt najgrše umazanosti in goljufije na škodo državi in davkoplačevalcem. So sicer na Francoskem tudi možje, ki obsojajo to liberalno „delo“ in se bojujejo proti grdim izrastkom radikalnega liberalizma, a navadno taki poštenjaki ne morejo vspeti ali pa celo padajo kot — žrtev liberalne hudobije pod ostrim bodalom ali pa jih podere na tla krogla iz revolverja političnega nasprotnika. V ponedeljek, dne 16. marca zvečer med 6. in 7. uro se je odigrala v Parizu taka žalostna igra.

Francosko finančno ministrstvo je vodil mož, ki se zove Caillaux (izgovori Kajo). Že s 36. letom je bil Caillaux prvokrat imenovan za finančnega ministra. Reklo se je: mož ima izredne zmožnosti glede denarnih zadev in je kakor nalašč ustvarjen za vodstvo francoskih financ. Tekom let se je pokazalo, da mož res izbornu razume polniti blagajno, pa ne v toliki meri državno, kot svojo. Caillaux se je dal pokupiti od raznih židovsko-liberalnih goljufov, milijonarjev, oderuških denarnih zavodov itd. Dal se je plačati. Že kot minister je imel veliko plačo, baje 50.000 frankov, od svojih varovancev-goljufov pa je dobival na leto še do 300.000 frankov. Nekateri listi celo trdijo, da znaša ta Caillauxov „zaslužek“ na milijone.

V zadnjem času je hotel Caillaux v državni zbornici na vsak način spraviti naprej predlog o novem osebno-dohodninskem davku. Mimogrede se bodi omenjeno, da je Caillaux živel ločen od svoje prve žene ter se je dal poročiti z neko drugo, od svojega moža ločeno ženo. Seveda v svobodomiselni Franciji kaj takega ni nič novega. Ni treba še posebej omeniti, da je bil Caillaux najstrupenejši nasprotnik vere in cerkve.

Caillauxovo početje so poštene ljudje, celo zmerne liberalci, obsojali, a do živga mu niso mogli, ker so vsi mogotci v vlado vred držali z njim.

Stopil pa je na bojno polje proti njemu zelo nabrazen in vsekakor pošten urednik razširjenega zmerne lista „Figaro“, z imenom Calmette, ki je v svojem listu že več mesecev razkrival goljufivo početje Caillauxovo. Odkrival je tudi njegove umazanoosti in je s tem dosegel, da se je velik del francoske javnosti začel obračati proti Caillauxu. Calmette je Caillauxu vedno bolj in bolj silil do živga. Razburjenje proti Caillauxu je rastlo od dne do dne. Videlo se je, da je ministrovo stališče jako omajano. Tu pa je posegla vmes ministrova žena in je urednika Calmette — ustrelila.

Kako se je zgodil umor.

Gospa Caillaux je prišla dne 16. t. m. proti večeru v „Figarovo“ uredništvo. Glavni urednik Calmette se je v svoji pisarni razgovarjal z nekim prijateljem in je hotel oditi iz pisarne. Med tem dobi glas, da ga želi obiskati ministrova žena. Prijatelj mu pravi: „Pa je vendar ne boš sprejel! Kaj bi ti pa imela povedati?“ Urednik odgovori: „Ženska je, ne morem je zavrniti.“ Ko je urednikov prijatelj odšel, je Calmette sprejel ministrovo ženo v svoji pisarni. V svoji uljudnosti ji ponudi sedež; toda ženska potegne iz svojega mufa revolver in petkrat ustrela na urednika. Calmette se je zgrudil na naslonjač, na treh krajih, osobito v trebuh in prsa, močno ranjen. Med tem ko je urednik s krvjo oblit in stokajoč ležal v naslonjaču, je morilka mirno stala v kotu. Vsled poka prihi-

teli so drugi uredniki in služabniki ter so spravili ranjenca na avtomobil, prijeli morilko in poklicali policijo. Ranjenca so odpeljali v bolnišnico. Najnevarnejša rana je bila prizadeta po krogli, ki je prodrla skozi trebuh v čreva. Zdravniki so se tožko odločili za operacijo. Ko so hoteli odpraviti kroglo iz čreves, je Calmette ob ¼ na 1. uro ponoči izdihnil. Zadnje besede so bile: „Storil sem svojo dolžnost.“

Morilka.

Morilko so odpeljali na policijski komisariat ter so obenem tudi obvestili o umoru njenega moža, ki pa je izrekel to-le mnenje: „Čina svoje žene ne morem obsojati.“ Nato so morilko odpeljali v jetnišnico S. Lazaire. V zaporu je izjavila: „Obžalujem svoj čin. Nisem imela namena, da bi usmrtila Calmetta, in bi bila srečna, ko bi izvedela, da zopet okrevi. Hotel sem mu edino le dati lekejo“ (ga splašiti).

Gospa Caillauxova, ki se je kot dekle pisala Henrijeta Ralourd, je Parižanka, rojena 6. decembra l. 1874. Poročila se je najprej z odvetonikom Leonom Clairetiem, od katerega pa se je dala ločiti, in se je pozneje poročila s Caillauxom.

Po umoru.

Vest o umoru se je naglo razširila po Parizu. Na stotine ljudi se je zbralo pred uredništvom „Figara“ in klicalo: „Slava mučeniku Calmettu!“ „Doli z ministrom-morilcem!“ — Le s težavo je policija vzdrževala red.

Calmette-jeva smrt je tudi politične važnosti, ker bodo črez 5 tednov volitve v francosko zbornico, ki so razpisane 26. aprila. Svobodomiselni vladi, ki ji je bil duša Caillaux, zna zločin Caillauxove žene škodovati. Seveda je Caillaux odstopil kot finančni minister ter se namerava nekaj časa umakniti iz političnega življenja popolnoma.

Liberalni poslanec čestita morilki.

Takoj, ko se je raznesel glas o umoru, je svobodomiselni poslanec mesta Versaille, Thalarnas, brzojavno čestital morilki in jo z laskavimi besedami imenoval „vzor francoskega svobodomiselnega ženstva“. — Res, „vzor“-poslanec, ki ima tako „plemenite“ nazore!

Pogreb

se je vršil v petek, dne 20. marca, ob izredno veliki udeležbi. Krsto s truplom Calmettovim so najprvo tovariši-uredniki zanesli v cerkev, kjer se je truplo cerkveno blagoslovilo, nato pa se je vršil sprevoz na pokopališče. Krsto je dičilo veliko število vencev s pomenljivimi napisi, ki so mrtvega urednika slavili kot žrtev čistega in pravega domoljubja. Po pogrebu je prišlo po pariških ulicah do velikih nemirov in pretefov med pristaši Caillauxa in Calmetta. Na trgu „Chlichy“ je nastal krvav pretep. Policija je posegla vmes z golimi sabljami in udrihala po pretepačih. Množica je udrila tudi pred ječo, kjer je zaprta morilka. S sramotilnimi klici na morilko in njenega moža je dala množica duška svoji ogorčenosti nad umorom urednika Calmetta. Le s težavo se je posrečilo policiji, pomiriti razburjeno množico.

Umorjeni Calmette sicer ni bil izrazit pristaš katoliške stranke; prišteval se je med one zmerne francoske politike, ki obsojajo preganjanje cerkve, gnusno početje liberalnega svobodomiselstva in njega goljufivo gospodarstvo. Ves svoj upliv je uporabil, da bi se nezdružne razmere v Franciji ozdravile. A ravno s tem se je pregrešil pri liberalcih in — umreti je moral, star komaj 54 let!

Nekateri listi poročajo, da stoji Francija zopet pred notranjim preobratom. Domneva se celo, da se bliža konec ljudovlade. Te vesti so sicer malo verjetne, a eno je gotovo: liberalna drevesa ne rastejo do neba.

Petdeset oseb našlo smrt v morskih valovih.

Na Jožefovo, dne 19. marca popoldne ob 5. uri se je v pristanišču pri Benetkah zgodila velika nesreča. Torpedni čoln „56 T“ je zadel s svojim ostrim prednjim delom v parni čoln, ki vozil med Benetkami in in Lido, ter je imel na krovu okrog 80 oseb, večinoma tužcev. Parni čoln je pri priči razkral v dva dela in se takoj potopil.

Vzrok nesreče.

Ob uri, ko se je zgodila nesreča, je plul črez beneško pristanišče letalni stroj. Kapitan ponesreče-

nega čolna, Amadeo Padovan, strojnik in kurjač kakor tudi moštvo, so šli na krov in so opazovali gibanje letalnega stroja v zraku nad morjem. Nihče se ni zmenil za bližajočo se torpedovko, na kateri menda tudi niso bili posebno pazni. Parni čoln je v trenutku, ko se je zgodila nesreča, vozil počevno pred torpednim čolnom, ki se je z vso silo zaletel vanj. Nepaznost poveljujočih mož obeh ladij je kriva grozne nesreče. S tem, da so ti ljudje pasli svojo radovednost, so se igrali z življenjem 80 ljudi.

Pretrsljivi prizori.

Ob času nesreče je bilo morje precej nemirno, visoki valovi so otežkočili reševalno delo. Potniki ponesrečenega čolna so bili večinoma tujci, člani boljših krogov. Nahajali so se, kar je onemogočilo vsako rešitev, večinoma po kabinah. Oni, ki so bili na krovu čolna, so poskakali v morje, se borili z valovi in obupno klicali na pomoč. Obupni klici so bili vedno redkeji in slabjši, v znak, da so se ponesrečenci, nevarni borbe z morskimi valovi, potapljali. Ubogim žrtvam so sicer hiteli od vseh strani na pomoč, vendar jih je velika večina utonila. Junaško so pri reševanju sodelovali pomorščaki torpednega čolna in drugih ladij. Poročnik Bossi s ponesrečenega čolna se je silno trudil, rešiti nekaj potnikov, pri tem pa je sam našel smrt, ker se je nanj obesilo in se ga oprijelo toliko ponesrečencev, da so se nazadnje vsi kot velik klopčič potopili. Nekateri pomorščaki so izvrševali reševalno delo z izrednim junaštvom. Pomorščak Scarselli je rešil 4 osebe, požarnik Ruffini tudi večje število oseb. Na nek čoln so rešili Francozinjo Evgenijo Paie, ki je v svoji razburjenosti komaj svoje ime vedela povedati. Uboga žena je začela grozno kričati, nato se je pa kakor blazna tako smejala, da so bili okoli stoječi gledalci potrti. Revica je tožila, da sta ji najbrž oba otroka utonila. Nek mladi Madžar, ki se je nahajal na ženitovanjskem potovanju, je tožil, da mu je pri nesreči utonila mlada žena, s katero se je komaj pred 4 dnevi poročil. Med rešenci je neka gospa Morasani, katera se je tudi nahajala na ženitovanjskem potovanju in kateri je njen mož pri nesreči utonil. Z obrežja, s hiš in drugih ladij so opazovali ljudje potek reševalnih del. Pretresujoče je bilo gledati od daleč, kako so se uboge žrtve borile z valovi na življenje in smrt. Grozen je bil posebno pogled, ko so posamezni nesrečniki se pogrezovali in so, boreč se za življenje, še zadnji hip z rokami in nogami v smrtnem strahu breali in bili okrog sebe in se slednjim s pretresujočimi klici pogrezali v globočino.

Na lice mesta je priplulo mnogo ladij, med njimi tudi avstrijska, imenom „Titan“, katera je po noči s svojim velikim metalcem luči razsvetljevala morje. Reševalna dela so trajala celo noč. Seveda so v nočnih urah zamogli reševalci spraviti v čolne in ladje le še mrtvece.

Med mrtvimi je tudi poveljnik ponesrečene ladje, kapitan Amadeo Padovan, ki je glavni krivec nesreče. Kapitana torpedovke, Emiliya Paganini, so zaprli in se bo moral radi svoje neprevide vožnje zagovarjati pred vojnimi sodiščem.

Benetke žalujejo.

Celo mesto, v katerem se nahaja ravno sedaj, ko se pričakuje prihod nemškega cesarja in italijanskega kralja, mnogo tujcev, se je obleklo v žalno obleko. Zaprti so gledališča in drugi zabavni prostori, črne zastave vihrajo raz hiše in številna poslopja v pristanišču. Mestni zastop v Benetkah je imel žalno sejo, v kateri se je župan z iskrenimi besedami spominjal ponesrečencev. Obenem je mestni zastop zavoljo žalosti odpovedal slovesni sprejem ob prihodu nemškega cesarja in italijanskega kralja.

Potopljeni čoln dvignili.

V petek, dne 20. t. m., ob 1/5. uri popoldne, se je posrečilo, potopljeno čolno dvigniti. Na njem so dosežaj našli samo 2 mrtlice, druge so najbrž valovi odnesli. Izmed dveh mrtlic na ladjici je bil eden podjetnik Grisostolo in neka žena, koje niso takoj spoznali. Ko pa je ležala na mrtličnem odru, jo je zagledal nek gospod Kavs iz Galicije in je prestrašeno zakričal; spoznal je svojo mrtvo ženo. Število vseh žrtv še ni natančno dognano, vendar je gotovo, da je nad 50 oseb našlo zgodojno smrt v morskimi valovi. Rešenih je 39 oseb. Ponesrečenci so bili v ponedeljek z veliko svečanostjo pokopani.

Navodilo glede osebnodohodninskega davka.

(Spisal drž in dež. poslanec Fr. Pišek.)

(Konec.)

Prošnja za poročilo odmerilne podlage se napravi na sledeči način:

Slavno

c. kr. okrajno glavarstvo
(davčni oddelek)

v

S plačilnim nalogom z dne — — — — —, št. — — — — —, se mi je za davčno leto 19 — predpisal osebnodohodninski davek v znesku — K — vin. Ker pa znaša moj dejanski čisti dohodek za — K manj, kot oni, ki je od davčne oblasti proračunjen, se čutim dolžnega, proti zgoraj imenovanemu plačilnemu nalogu vložiti priziv, in zato prosim, da se mi pošlje natančno poročilo (naznanilo) odmerilne pod-

lage (Bemessungsgrundlage) na podlagi številke cenilnega registra.

— — — — —, dne — — — — — 19 —.

Podpis.

Iz tega poročila razvidiš, kateri dohodki iz gospodarstva so se ti pri davčni oblasti previsoko računili, ali na katere izdatke se ni oziralo, in na ta način se priziv lahko dobro utemelji. Ta pisma prošnja za poročilo o odmeri osebno-dohodninskega davka ima še to prednost, da se postavni 30dnevni priziv začne še-le z onim dnevom, ko si to poročilo od okrajnega glavarstva (davčnega oddelka) dobil vročeno.

Take prošnje ni treba kolekovati in se jo napiše na navadno polo papirja; samo ob sebi je umevno, da se vpiše naslov davčne oblasti, dan, število plačilnega naloga, davčni znesek itd. ter potrebne podatke in ime. Ko si dobil od davčnega referenta cenilne podatke, napraviš priziv lahko sam. V njem razjasiš pred vsem razločno in natančno vse neresnično v cenilnem podatku označene zneske, ki si jih dobil od davčne oblasti. Da pa v prizivu ne omeniš kakih podatkov, kateri nasprotujejo tvojim navedbam v prizivalnici, se priporoča, da si vse, kar si poprej eventualno vpisal v prizivalnico ali pri davčni oblasti povedal, natančno zabilježiš in zabilješke (prepise) hraniš, drugače bi lahko pri nasprotni trditvi prišel v neprijetni sum, da nameravaš kaj prikriti ali zamolčati ter bi vsled tega prikrajšanja davka prišel v kazensko preiskavo in občutno kazni.

Priziv se napravi nekako tako-le:

Slavno

c. kr. okrajno glavarstvo
(davčni oddelek)

v

Kakor razvidim iz dne — — — — — 19 — mi vročenega plačilnega naloga, št. — — — — —, se mi je moj čisti dohodek za leto 19 — vrčunal s — — — — — vin. ter se mi je na podlagi te cenitve osebno-dohodninski davek v znesku — K — vin. predpisal. Proti temu predpisu vložim v postavno določenem času priziv iz sledečih vzrokov.

Svoj čisti dohodek sem natančno in vestno napovedal in tisti znaša le — K — vin., ne pa — K — vin.

2. Živine sem prodal — — — — — je skupno — K — vin.

3. Za prodano žito sem dobil — — — — — je skupno — K — vin.

4. Za prodano vino sem prejel — — — — — je skupno — K — vin.

Iz teh razlogov prosim, da se istinitost moje napovedbe pripozna in naj blagovoli slavno c. kr. okr. glavarstvo moj priziv predložiti cenilni prizivni komisiji, da ista z ozirom na moj resnični čisti dohodek v znesku — K — vin. mene osebno-dohodninskega davka oprosti in že vplačani znesek povrne.

Kraj, — — — — —, dne — — — — — 19 —.

Podpis.

Se neka jopomb in nasvetov, ki se naj upoštevajo.

Razen davčne oblasti, katera odmerja osebno-dohodninski davek, obstoji tudi:

a) cenilna in

b) prizivna komisija.

Število članov komisije določa finančni minister. Polovico članov volijo zadevni davkoplačevalci v okraju, drugo polovico članov imenuje finančni minister. Želimo in tudi pričakujemo, da se v komisijo za osebno-dohodninski davek volijo, oziroma pošljejo možje, ki so nam pravični in poznajo naše razmere. Iz navedenih navodil se je lahko mnogo naših kmečkih posestnikov prepričalo, da če bi bili prizivalnice pravilno izpolnili in vse postavno dopuščene izdatke odpisali, bi bili prosti osebno-dohodninskega davka.

V smislu paragrafa 172 osebno-dohodninske postave od 25. januarja 1914 znaša davek od čistega dohodka:

	K	do	K
1. stopnja	1800	1700	13 60
2. "	1700	1600	15 20
3. "	1600	1500	16 80
4. "	1500	2000	18 40
5. "	2000	2200	20 —
6. "	2200	2400	24 —
7. "	2400	2600	28 —
8. "	2600	2800	32 —
9. "	2800	3000	36 —
10. "	3000	3200	40 —
11. "	3200	3400	44 —
12. "	3400	3600	48 —
13. "	3600	3800	54 —
14. "	3800	4000	60 —
15. "	4000	4400	68 —
16. "	4400	4800	78 —
17. "	4800	5200	88 —
18. "	5200	5600	98 —
19. "	5600	6000	108 —
20. "	6000	6600	124 —
21. "	6600	7200	142 —
22. "	7200	7800	160 —
23. "	7800	8400	180 —
24. "	8400	9200	202 —
25. "	9200	10000	228 —

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik Franc Ferdinand** s svojo družino se nahaja sedaj v gradu Miramar pri Trstu. Pred dnevi je obiskal tržaškega knezoškofa dr. Karolina in se je z njim zelo prijazno pogovarjal. Prestolonaslednik s svojo soprogo gre večkrat k sv. spovedi in obhajilu. Tako je odličen član cesarske hiše marsikateremu mlačnemu kristjanu vzgled pobožnega katoličana. Na izprehodih se blediši cesar posebno rad pogovarja s priprostimi hrvatskimi in slovenskimi možmi in ženicami.

— **Državni zbor** se je v ponedeljek, dne 16. t. m., zaključil. Predsedstvo državnega zbora je polagalo važnost na to, da se za torej, dne 17. marca, napovedana seja niti ne otvori, ampak se že naprej državna zbornica odgodi, tako, da se ne nudi javnosti zopetni prizor obstrukcije. Vlada je sedaj zvišanje števila rekrutov, nadalje državno posojilo, udeležila s paragrafom 14. Po Veliki noči bodo zborovali deželni zbori, dne 21. aprila, oziroma dne 5. maja, se začne delegacije v Budimpešti. Novi delegatje se ne bodo volili, ampak ostanejo dosedanj. Ker dne 15. maja poteče dosedanj pravilnik, bo vlada stopila s strankami v pogajanja, ali bi ne dopustile, da se sedanj pravilnik podaljša v seji, ki bo brez obstrukcije. Ako se ji to posreči, potem bosta meseca maja vsaj dve seji državnega zbora. Samoumevno je, da se bodo med tem nadaljevala pogajanja na Češkem. Kaj se bo zgodilo po delegacijah, tega ne vemo, o tem bi mogli samo prerokovati, od tega bi pa čitatelji nič ne imeli.

— **Zvišanje števila vojaških novincev.** Dunajska „Wiener Zeitung“ objavlja cesarjevo odredbo, ki določa, da se poviša število vojaških novincev v letu 1914 za 5600 mož in da odpade od tega povišanja na Avstrijo 3212 mož glede na skupno armado, število vojaških rekrutov za deželno brambo se pa poviša leta 1914. za 4580 mož. Potrdili bodo zato letos za skupno armado 49.694, za deželno brambo pa 23.297 mož. Nadalje pa določa cesarjeva odredba, da se poviša število rekrutov leta 1915. za 11.300, leta 1916. za 17.000, leta 1917. za 17.500 in leta 1918. in nadaljnjih 5 let pa vsako leto 10.324 mož. Število rekrutov za deželno brambo se poviša leta 1915. za 5785, leta 1916. za 6749, leta 1917. za 6845, za leto 1918. in za naslednjih 5 let pa za 7038 mož. — Vojaški nabori se bodo vršili letos med 20. aprilom in 1. junijem. Kdaj se bodo vršili na Spodnjem Štajerskem nabori, bomo poročali.

— **Novi dolгови.** Kontrolna (nadzorna) komisija za državne dolge je odobrila načrt finančnega ministrstva in najame sedaj avstrijska vlada posojilo v znesku 375 milijonov kron, ki se porabijo največ za oboroževanje, oziroma za stroške balkanske mobilizacije.

— **Oboroževanje.** Na drugem mestu poročamo o določbi, da se bo v naši državi povišalo število vojaških novincev. Poleg novincev bo država rabila tudi veliko število novih topov, pušk, častnikov itd. A ne samo naša, tudi druge države se neprestano oborožujejo. Listi poročajo, da se bo mirovno stanje ruske armade zvišalo za 460.000 mož na 1.700.000 to je 2 do 300.000 mož več kakor znašajo mirovna stanja Nemčije, Avstrije in Italije skupaj. Kljub temu se Rusiji to ne bo veliko poznalo, ker znaša število tega mirovnega stanja le 1% prebivalstva. — Dosedanj načelnik ruskega generalnega štaba, Shilinski, je imenovan generalnim guvernerjem v Varšavi za Rusko-Poljsko in je namenjen za poveljnika armadi, prodirajoči proti Nemčiji in Avstriji. — Z veliko naglico se oborožujejo tudi vse druge države. V Nemčiji so povišali stanje novincev za 19.500 mož, na Francoskem za 21.000, Anglija, Nemčija in Rusija tudi s čudovito hitrostjo gradijo nove bojne ladje. Kam bo to peljalo?

— **Zmaga krščanske misli na cesarskem Dunaju.** Pri občinskih volitvah, ki so se vršile pred kratkim, so pri nadomestnih volitvah iz IV. razreda krščanski socialci obdržali svoj mandat, v III. pa so zmagali z vsemi 48 kandidati in so celo odvzeli socialnim demokratom edinega zastopnika v tem razredu. Krščanski socialci so dobili 7700 več glasov kot pri zadnjih volitvah. Število socialno-demokratskih, posebno pa liberalnih, je močno padlo. Liberalci na Dunaju sploh ne pridejo več v poštev.

— **Tujememu narodu se prodajajo.** Na Hrvaškem se suka politika vedno bolj na žalostno plat. Zaslepljeni liberalni Hrvatje in Srbi, ki so združeni v takozvani „koaliciji“, so se skoro popolnoma udinjali najhujšemu protivniku, oholemu Madžaru. Ta jim hoče vzeti hrvaško obal v Primorju in Hrvate tako odtrgati od morja, liberalni Hrvat in Srb pa ponižno kima; Madžar zahteva, da mora biti Hrvaška še nadalje na vsak način združena z Ogrsko in se ne sme osamosvojiti v družbi s Slovenijo; liberalni Hrvatje in Srbi, ki imajo večino v hrvaškem saboru, zopet kima; iz same hvaležnosti, da smejo kot vladna večina tlačniti madžarskim mogotcem. Uboga Hrvaška!

— **Rus si pripravlja trdna tla na Balkanu.** Od kar se je odigral na Balkanu krvavi ples in so se posamezne države kolikor toliko med seboj pomirile, skrbi Rusija, da si pridobi čim več upliva na balkanskem polotoku. Za časa vojske je Rus na tistem dejanski podpiral nekatere države, n. pr. Srbijo, sedaj pa so pametni ruski politiki odprli zopet novo pot za ojačitev ruskega upliva na Balkanu. Mlade ruske princesinje se možijo na jug. Listi namreč po-

ročajo, da se bo najstarejša hčerka ruskega carja poročila s srbskim prestolonaslednikom Aleksandrom, velika kneginja Olga pa se bo poročila z rumunskim prestolonaslednikom Karolom. Poleg tega pa še ruski politiki pomagajo grškemu prestolonasledniku snubiti rumunsko princesinjo. S temi sorodnimi in prijateljskimi zvezami si Rusija utrja tla za bodočnost na Balkanu. Razun Bolgarije, Albanije in Turčije so sedaj vse države na Balkanu pod ruskim vplivom. Avstrijski državniki bi za bodočnost in procvit Avstrije veliko več storili, če bi svoje politično delovanje tako uravnavali, da bi Avstrija z balkanskimi slovanskimi državami stopila v prijateljsko razmerje. To, kar bo enkrat imel Rus, bi lahko imela v posesti Avstrija.

— **Nemški cesar Viljem** je na Dunaju dne 23. marca obiskal našega cesarja Franca Jožefa. Pri sprejemu sta se oba vladarja pristrčno pozdravila, v znak prijateljstva drug drugega poljubila, na kar sta se oba odpeljala v Šenbrun, kjer se je na čast visokemu gostu vršil slovesen obed. Zvečer se je odpeljal nemški cesar proti Trstu. Namenjen je na otok Krk, kjer ostane delj časa. Med potjo se bo sestal z italijanskim kraljem v Benetkah in z našim prestolonaslednikom Francom Ferdinandom v Miramaru.

— **Novo italijansko ministrstvo** je sestavil liberalni poslanec Salandra. Za ministre so imenovani sami mirni in zmerni liberalci. Pravijo, da bo novo ministrstvo vrglo svobodomiselnost zahtevo, da se poroka pred državnim pravdnikom mora vršiti pred cerkveno poroko, v koš. Če bo res, bo pokazala bodočnost.

— **Boji za svobodo Irske.** Kakor smo že poročali, hoče angleška zbornica poslancev skleniti postavbo, po kateri bi dobila Irska svojo narodno svobodo, to je lastno vlado, kakor jo ima n. pr. Ogrska. Že stoletja se borijo katoliški Irski za to. Angleži sami se spoznali, da bi bila taka postava pravična. A med Irski samimi so se našli izdajalci, namreč svobodomiselni protestanti, ki hočejo sedaj s pomočjo bogatih angleških veleposestnikov in zatiralcev uprizoriti vstajo zoper svoje rodne brate in vlado. V pokrajini Ulster se pripravljajo siloviti upor. Po celi državi vre. Vlada oborožuje armado. Upati je, da vlada ostane trdna in izpelje pravično irsko stvar do konca. Obžalovati bi bilo, če bi zopet zmagala protestantska krivičnost in nasilnost.

— **Preobrat na Španskem.** Listi poročajo, da so se politične razmere na Španskem tako spremenile, da bo v kratkem času najbrže zopet prišla katoliška stranka na krmilo. Stranka, ki je zahtevala leta in leta, naj pride na kraljevi prestol član Don Karlosove hiše, je svojo zahtevo opustila in priznava sedanjega vladarja. Obe stranki: Karlistova in katoliška, se bosta baje združili in skupno podpirali sedanjo vladarsko hišo. Na Španskem so bile razmere sedaj že skoro iste kot na Francoskem: liberalci zatirajo katoliško cerkev, kolikor se da. Edino sloga krščanskih strank se lahko reši Špansko žalostnega propada.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

29. Nedelja. 5. postna (tiha). Ciril. Evangelij: Judje hočejo Jezusa kamenjati. Janez 8, 46—59.

30. Ponedeljek. Angela F., vdova.

31. Torek. Modest, šk.

1. april. Sreda. Hugon, šk.

2. Četrtek. Francišek Pavlan.

3. Petek. Marija 7 žalosti.

4. Sobota. Izidor, šk.

* **Naročnikom in agitatorjem.** „Slovenski Gospodar“ si pridobiva dan za dnevom več ugleda, on postaja vedno bolj priljubljen pri našem ljudstvu. Ni ga tudi lista na Slovenskem, ki bi svojim naročnikom za 4 K nudil toliko vsakovrstnega gradiva kot naš „Slov. Gospodar“. Da pa zamore lastništvo in uredništvo lista v pravi meri vršiti svojo dolžnost, skrbite, naročniki, da se bo naročnina pravočasno plačala, delujeta pa tudi vedno na to, da bo „Slovenski Gospodar“ pridobival dan za dnevom nove naročnike. Novi naročniki dajejo uredniku korajžo, da še z večjim veseljem zastavi svoje pero za procvit lista. One naročnike, ki jim s 1. aprilom poteče naročnina, ali pa jo še dolgujejo za nazaj, prosimo, da storijo svojo dolžnost. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni in za ½ leta 1 K.

* **Naročnikom „Našega Doma“.** Onim naročnikom „Našega Doma“, ki so plačali naročnino za leto 1914, javljamo, da bodo dobili kot nadomestilo za „Naš Dom“ pol leta „Slovenskega Gospodarja“. Ako pa so že itak naročniki „Slovenskega Gospodarja“, pa se jim bo na zahtevo vplačana naročnina za „Naš Dom“ vrnila.

* **Duhovniške spremembe.** Velečastiti gospod Vinko Cepin, župnik v Razborju, stopi 1. majnika v stalni pokoj ter se naseli na Vičnu.

* **† Matija Kelemina.** V Št. Ilju v Slov. gor. je v soboto, dne 21. marca popoldne po 7letni težki boleznii umrl upokojeni župnik, duhovni svetovalec, častni občan občin Št. Ilj in Ceršak, č. g. Matija Kelemina. Rajni je bil rojen dne 4. januarja 1846 pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, v mašnika je bil posvečen dne 21. julija 1870. Kot kaplan je služboval v Solčavi, Veliki Nedelji, Sv. Lenartu v Slov. gor., Št. Ilju v Slov. gor., Hočah in Slivnici. Za župnika v Št. Ilju je prišel dne 16. novembra 1887 in je ostal na svo-

jem mestu do 30. aprila 1909, ko je stopil v pokoj, dasiravno ga je že prej, namreč 3. avgusta, 1907, zadela kap. Duhovni svetovalec je postal 1. 1898. Rajni je bil blaga duša, vzor-duhovnik, odličen slovenski rodoljub ter je bil radi svojega vstrajnega in tihega narodnega delovanja glavni stebel obmejnih Slovencev. Njegova zasluga je, da je Št. Ilj probujen, da ima Bralno društvo, Posojilnico in druge potrebne organizacije. Da je Št. Ilj prešel pred leti v slovenske roke, se ima Slovenija največ zahvaliti rajnemu Kelemini. Slava očetu obmejnih Slovencev! Pogreb se je vršil v torek, dne 24. marca dopoldne v Št. Ilju.

* **Umrli** je v radgonski bolnišnici v torek, dne 24. t. m., bivši kaplan pri Sv. Petru niže Maribora, č. g. Martin Tomažič. Mlado življenje je ubila jetika. Pogreb se je vršil v četrtek, dne 26. marca. N. v m. p.!

* **Iz živinozdravniške službe.** Okrajni višji živinozdravnik Viljem Irran je prestavljen iz Ptujja k okrajnemu glavarstvu v Mariboru, okrajni živinozdravnik Bogoljub Zavadilnik pa iz Rogatca v Ptuj.

* **Koledar Slov. Kmečke Zveze** je našel v vseh krogih veliko priznanja. Kmalu se bo začelo že uređovanje novega koledarja za l. 1915. Zato pa opozarjamo pristaše Kmečke Zveze, da ji nemudoma naznajo, ako žele v koledarju kakšne posebne vsebine. Sploh naj izrečejo pristo in odkrito svoje želje za drugoletni koledar, da se jim lahko ugodí.

* **Posebni tečaji.** V Ljubljani se priredi letos poučni tečaj za kmečka vprašanja in poučni tečaj za obrtne zadeve. Oba tečaja bodo vodili slovenski drž. in deželni poslanci. Tečaji so namenjeni vsem, ki se hočejo podrobneje seznaniti z vprašanji, katera so sedaj najbolj pereča.

* **Vestnik S. K. S. Z.** bo začel izhajati v Ljubljani ter bo stal na leto 3 K. Prinašal bo načrte dnevnih vprašanj, navodila za odre, pevske zборе, za skioptikon, za knjižnico, za gojitev domačega duha itd. ter odgovore na razna vprašanja naših nepolitičnih organizacij. Vse organizacije in voditelje, oziroma voditeljice, nujno prosimo, da si vestnik naroče.

* **Naslednik dr. Žitnika v državnem zboru.** S. L. S. kandidira na mesto umrlega državnega poslanca dr. Ign. Žitnika, predsednika Zveze Orlov, dr. L. Pogačnika. Njegova izvolitev je zasigurana.

* **Kupljen poslanec.** Kakor listi poročajo, si znani špicelj dr. Šviha, ki se je dal od policije podkupiti, da je za visoke svote izdajal tajnosti čeških strank, ni upal vložiti tožbo proti onim listom, ki so mu očitali razne umazanosti. Liberalni junak je korajžno zbežal pred sodnijo. Šviha se sedaj sam sebe sramuje in je baje vložil prošnjo, da se njegovo ime spremeni v Schwendtner.

* **Ptujski Ornig** se je naveličal poslančevanja. Tako poročajo nemški listi. Pravega vzroka pa nobeden ne pove, zakaj so očka Ornig sklenili, se ne dati več voliti v deželni zbor. Menda v štajercijanski stranki nič več prav ne „štima“.

* **„Štajerc“, korajža velja!** „Štajerc“ ima (kakor neka žival tudi), navado, da rad rije in brska po blatu. Prav lepo bližnjo priložnost ima sedaj, temu svojemu nagonu ustreči. Naj le v pretres vzame zadevo uradnega vodje ptujskega mesta in gimnazijskega profesorja Höferja. Mariborska sodnija je imela pred kratkim žalostno nalogo, precej umazano perilo teh dveh „velemikanih“ ptujskih Nemcev prati. Nasicer ta dva gospoda dalje ne briga (samo glede g. profesorja moramo reči, da se je treba ozirati na mladino, ki ima tega vzgojitelja), toda „Štajerca“, ki je tako radodaren z lepimi nauki, opozorimo, da ima zelo hvaležen posel lahko pri ptujskem uradnem vodji in njegovem „pobratimu“ prof. H.

* **Kako se šopirijo med nami!** Glejte ga no, okrajno zastopstvo v Kozjem za vzajemno zavarovanje v Gradcu razpošilja slovenskim posestnikom po cellem okraju nemške tirjatve za vplačanje zavarovalnine. Kaj treba pa slovensko pisati? Saj Slovence vse sprejme! Glede svojih pravic ima hudo debelo kožo, on niti ne ve, da je to zaničevanje in zasramovanje slovenskih pravic, saj je Slovenec zato rojen, da plačuje nemški zavarovalnici zavarovalnino, da redi nemške trebuhe, da sprejema nemške dopise! Kaj pravice! Te so samo na papirju. No, in tako gre stvar naprej. Slovenci plačujejo lepo. Nemci pa jim dajejo breco. To je plačilo Slovencev za njih dobrohotnost!

* **Sokoli protikatoliški!** Češki Sokoli v Kolínu so izključili iz društva vse one, ki so bili v pripravljalnem odboru za tamošnji katoliški shod, med njimi tudi g. dekana. Kmalu potem so degradirali tudi takomenovano „Knachovo Sokolsko godbo“, ker se je udeležila „klerikalnega“ spreveda, četudi v navadni obleki. Godba se zdaj ne sme več imenovati „sokolska“, ne sme nositi sokolske uniforme ali kakoršnihkoli sokolskih znakov. S tem so Sokoli zopet pokazali, da so zoper vse, kar je le količkaj katoliško. Drugi vzgled. Ob priliki poljskega sokolskega zleta dne 6. julija 1913 v Lvovu je bila tudi sveta maša na prostem. Poljaki se doslej namreč niso dali zapeljati od čeških Sokolov v boj zoper vero in zato svoje slovesnosti vedno združujejo z javno službo božjo. To pa seveda češki Sokoli smatrajo za nepotrebno „klerikalno“ parado in so zato pri sv. maši cel čas stali s čepicami na glavi. Poljaki jih zato sedaj niti več vabili ne bodo, da jim ne bo treba gledati, kako češki Sokoli žalijo njih verski čut.

* **500letnica slovenske slave.** Dne 18. marca je minulo 500 let, odkar je bil na knežjem kamnu pod Krnskim gradom na Gosposvetškem polju na Koroškem zadnjič v slovenskem jeziku kot koroški vojvoda ustoličen Habsburžan Ernst Zelezni. Zadnjič je tak-

rat slovenski kmet v slovenskem jeziku izročil deželo v roke svojemu vladarju, slovesno opominjajoč ga, naj bo pravičen sodnik slovenskemu ljudstvu in dober oče deželi, naj štiti krščansko vero in deli pravdo vdovam in sirotam. Od tistega dne se je naš jezik s knežjega kamna umaknil v naše skromne domove, noben vladar ga več ne čuje in ne govori, gosposke ga nočejo poznati. Postal je z nami vred preganjana sirota tam, kjer se je prej glasil na dvorih, med plemenitniki in knezi; jezik, ki so ga po pričevanju pisatelja Eneja Silvija (pozneje papeža Pija) morali koroški vojvode celo pred cesarjem govoriti, je izgubil danes veljavo pred najmanjšim cesarjevim služabnikom in le dobra kmečka mati ga še ljubeče uči sinčka in hčerko; jezik, ki je blagovžno donel od Jadranskega morja do bavarske meje, od tirolskih orjakov globoko doli do rodovitne zgornjeitalijanske planjave, se govori samo še do Drave in Mure, v vedni borbi s krivičnim nasilnim sosedom. Od Karantanije, nekdanj mogočne in svobodne slovenske dežele, je danes ostal skoraj samo še spomin, slaven pač, a žalosten. Če se nam ob tem dnevu vzbujajo nevesele misli, pa se obenem venčar tudi zavedamo, da nam niso sovragi zatrli našega rodoljubja, up v boljše čase nam še ni minul. Čim bolj se nam godijo krivice, tem bolj narašča naš odpor proti našim tlačiteljem. Naše obrambno društvo „Slov. Straža“ poziva krščanske rodoljubno misleče Slovence, da proslavimo znamenito 500letnico naših pravic in naše slave. Kliče nam, naj ji darujemo po svojih močeh za njen obrambni sklad, da bo mogla pomagati obmejnim Slovincem, ki so v sili in jih tlačí tuj jarem. Vabi nas pa tudi, da letos skupno poromamo na oni kraj, kjer so koroški vojvode v slovenskem jeziku delali pred 500 leti slovesne obljube. Rodoljubni Slovenci in Slovenke, odzovimo se pozivu „Slovenske Straže“; kjer pa takih podružnic ni, ustanovimo jih! Naša obljuba ob znameniti slovenski petstoletnici bodi ta: Nikjer na slovenskem Štajerskem ne sme biti nobene župnije, kjer ne bi bila delavna podružnica „Slov. Straže“!

* **Kako se je vršilo slovesno ustoličenje koroških vojvod.** Bridke spomine obuja nam Slovincem ta dogodek, ki ga kranjski zgodovinar Valvazor popisuje tako: Pod Krnskim gradom na Gosposvetškem polju se je nahajal takozvani knežji prestol ali knežji kamen. Kadarkoli je imel biti ustoličen novi koroški vojvoda, se je vsedel na ta prestol kmet iz rodu Blaževskih, in čakal, obdan od mnogoštevilnega ljudstva, prihoda novega vojvode. Ta je prišel v preprosti kmečki obleki, obdan od plemstva, v nališpanih oblekah. Pred vojvodo je šel goriski grof, na vsaki strani vojvode so pa peljali črnega bika in pa mršavo kljuse. Ko se je približal vojvoda kmetu, je zaklical kmet: „Kdo je ta, ki se tako ošabno bliža“, na kar je odgovorilo ljudstvo: „Deželni knez prihaja“. Nato vpraša kmet, če je pa tudi novi vojvoda pravičen sodnik in vnet za blagor dežele, svobodo, in če je zaslužnik vere, vdov in sirot. Ko ljudstvo temu pritrdi, obljubi deželni knez, da bo vršil vse to, če bi tudi zaradi tega postal tako reven, da bi se moral preživljati z mršavim konjem in slabim bikom. Ko da vojvoda kmetu denar, obe živali in ko mu obljubi, da bo njegova hiša svobodna in prosta vseh davkov, se je umaknil kmet vojvodi, preje ga je pa še z rahlim udarcem na lice opozoril, da se bo tudi ravnal potem, kar obljubi. Nato stopi knez na knežji prestol in še enkrat slovesno obljubi, da bo pravičen sodnik. Popoldne pa je jezditil novi vojvoda k vojvodskemu prestolu in svečano prisegel, da bo varoval vse pravice plemstva in kmetov. Obred je zaključil slovesen „Te Deum laudamus“ v Gosposvetški cerkvi. — Vsa ta slovesnost se je vršila izključno v slovenskem jeziku. Vojvoda je govoril samo slovensko. Zgodovina nam pripoveduje, da so v slovenskem jeziku slovesno vmeščali vojvode že od 8. stoletja dalje. Tedaj so Karantanskim Slovincem že vladali nemški vladarji, a so — kakor nam priča slovesno vmeščenje — spoštovali jezik našega naroda.

* **Olajšave za stavbenko obrt.** Pozor občine! Kakor smo že v predzadnji številki poročali, ima deželni odbor zbrano gradivo za svoje predloge na namestnijo. V kratkem se bode namestniji predlagalo, za koje kraje naj se podelijo olajšane koncesije. Da se stvar pospeši, je treba, da občine, v katerih biva jo neizprašani stavbenki obrtniki, zidarji, tesarji itd., vložijo na deželni odbor skupno prošnjo, da naj deželni odbor namestniji v smislu znanega sklepa dež. odbora predlaga, da se za okoliš dotičnih občin sme podeliti koncesija za stavbenko obrt pod olajšanimi pogoji paragrafa 6 drž. zak. o stavbenki obrti; v prošnji na deželni odbor naj se obenem natančno določi okoliš, za katerega naj se podeli koncesije. Ta okoliš more obsegati več občin skupaj, izvzemši seveda mesta in trge in take kraje, kjer so že izprašani mojstri; okoliš more obsegati tudi samo del občine. Ko bo deželni odbor stavil dotične predloge in ko bo namestnija razglasila, da se bo podeljevalo koncesije pod olajšanimi pogoji, potem še-le se ima vložiti prošnje za koncesije.

* **V zadnjem trenutku.** *ko se zaključuje zbiranje naročil na turške srečke k prihodnjemu žrebanju dne 1. aprila t. l., pri katerem bo znašal glavni dobiček 400.000 zlatih frankov, moramo žal sporočiti, da se oddajajo turške srečke le še to pot na mesečne obroke po samo K 4.75, kajti od dne 1. aprila t. l. naprej se bodo mesečni obroki primerno zvišali. Kdor ima torej namen, naročiti to izbornu srečko pod starimi pogoji glasom današnjega oglasa Slovenske Straže, naj to stori takoj in opozori na to tudi svoje prijatelje in znance.

* **Za Slovensko Stražo.** Janko Pinter, mladenič iz Št. Lovrenca nad Mariborom, je poslal lepo število obrabljenih znank v korist Slovenski Straži. Posnemajta ga!

* **Darovi protialkoholni zvezi „Sveta vojska“:** neimenovana 18 v, neimenovana 5.07 K, dar „Bogoljuba 5 K, Katarina Kirm

2.40 K, Franc Bore 2 K, Ortl Tončka 100 K, Roza Slana 2 K, ubožni sklad mesta Ljubljana (za „Skrbstvo“) 30 K. Skupni znesek 146.65 K.

Mariborski okraj.

Maribor. (Škrlatica.) Po mestu so nastale razne govorice o škrlatici, kakor da je realka radi nje zaprta, da je zbolelo veliko semeniščanov, tudi dva nesemeniška gimnazijca itd. V tem obsegu sicer to ni res. V mestu je več otrok nešolskih tuintam zbolelo. Izmed srednješolcev sta zbolela samo dva semeniščana: štrtošolca Josip Brumen in Ivan Žula. Slednji je umrl dne 19. t. m.; pri Brumnu se bolezen razvija normalno, brez komplikacij in je upati, da ozdravi. Brumnovi semeniški sobni tovariši so opazovalno dobo dobro prestali in so bili z drugimi semeniščani vred dne 20. t. m. od mestnega zdravnika preiskani in kot zdravi odposlani na svoje domove. V semenišču je bilo do danes interniranih samo deset Žulovih sobnih tovarišev, ki so bili danes, dne 23. t. m., od mestnega zdravnika zadnjikrat preiskani in kot popolnoma zdravi poslani domov, tako da je semenišče zdaj popolnoma prazno. Zaprti so štirje gimnazijski razredi, ki so v semenišču, to je IV. b in c ter II. b in c. Dijaki teh štirih razredov in vsi semeniščani so na počitnicah do dne 29. t. m. Ako se do tedaj ne pojavi na gimnaziji noben nov slučaj škrlatice, se začne za vse zopet redni pouk dne 30. t. m.

m Maribor. Cecilijino društvo stolne in mestne župnije prireli v petek, dne 3. aprila, v proslavo 25-letnice škofovanja Njih ekscelence, premilostljivega knezoškofa dr. Mihaela Napotnika, v stolni cerkvi koncert. Proizvajal se boče oratorij: „Besede Kristusove na križu“, za zbor, soli in orkester zložil Jos. Haydn. — Začetek ob 1/8. uri zvečer. Vstopnice in knjižice z besedilom se dobijo v predprodaji v trgovini J. Höfer v Šolski ulici.

m Pesnica. Na naši ljubi Pesnici se znajde zmirom kaj novega. Protestantska Südmarka je upostavila za kraje: Pesnica, St. Ilj, Kungota in Jarenina svojega agenta, kateri posreduje pri nakupu posestev, obenem pa je tudi za Südmarko cenilni mož. Bralci „Slov. Gospodarja“ si bodo gotovo mislili, da je to službo prevzel gotovo kak luteran. Toda čudite se, to službo opravlja mož, kateri se dela zmiraj gorečega katoličana, mož, katerega so Slovenci že doslej spoštovali in cenili, in ta je: Janez Jager, posestnik na Pesnici. — Da so priseljenci iz blaženega rajha nesreča za naš kraj, to vemo mi dobro, kateri moramo živeti z njimi v sosedstvu. Kjer pride kak nemški Muhl na posestvo, prvo njegovo delo je, prepri s sosedi pri mejah in prepoved cest, kjer so ljudje že 10 in 100 let hodili. Südmarka s svojimi luterani seje samo prepri, združbe in nepokoji, iz katerih se izcimi tožba za tožbo ter izginja ljubi mir, kateri je počival prej našo ljubo slovensko Pesnico. In v ozadju za temi razmerami stoji gospod Jager. Ali more biti človek, kateri pomaga naseljevatel protestante, človek, kateri je v službi luteranskega društva, dober in goreč katoličan? O tem naj sodijo bralci. Mi na Pesnici si znamo svojo sodbo.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Narodna izguba. G. dr. Al. Kraigher, okrožni zdravnik, in gvardijan p. Kasian Zemljak, zelo delavna moža, sta žalibog vzela od nas slovo ter se preselila v Ljubljano.

Ptujski okraj.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Pogreb vlč. g. dekana Čafa je bil v ponedeljek, 16. t. m. Udeležba je bila veličanska. Nad 2000 ljudi se je zbralo, 33 duhovnikov je prišlo izkazat zadnjo čast svojemu ljubemu sbratu. Prišli so zastopniki učiteljskega društva in družb pa je bilo vse polno. Za slovo je govoril preč. g. dekan šmarski, Ivan Bohanec. V izbranih besedah je naslikal življenje in delovanje pokojnikovo. Kako so ga domači farani ljubili, pričajo neštete solze, ki so potekle ob njegovi krsti. Posebno bridko bodo občutili njegovo izgubo reveži in siromaki. Bil je pokojni g. dekan tudi zaveden Slovenec. Njemu v blag spomin so zložili pričujoči duhovniki za Slovensko Stražo 62 K. Zemeljskih zakladov si pokojnik ni nabral, pač pa množico dobrih del, ki so šla z njim na oni svet, za katera mu bo Bog dal večno plačilo. Za dekanijskega administratorja je imenovan preč. gospod Andrej Glibe, mestni župnik v Ormožu, za provizorja pri Sv. Tomažu pa preč. g. Franc Močnik, ondofni kaplan.

p Ormož. Dne 21. t. m. popoldne se je vršil občni zbor Ormoške posojilnice. Iz poročila načelstva in nadzorstva je bilo posneti, da je zadruga v minolem letu lepo napredovala. Število novih zadrušnikov se je znatno zvišalo. Denarni promet se je pomnožil. Posebno pa je stanje domačih hranilnih vlog za lepo svoto naraslo. Prošnje za posojila so prihajale v večjem številu kakor v prejšnjih letih; upoštevanja vrednim prošilec je načelstvo posojilo tudi dovolilo. Zadruga je pridobila na ugledu in zaupanju okoliškega kmečkega ljudstva, ker jo vodijo sami kmetje-odličnjaki.

Slovenjgraški okraj.

b Brezno. Po sv. maši smo se zbrali vsi, kar nas je bilo v cerkvi, mladeniči in mošje, v bralni sobi. Obiskal nas je drž. in dež. poslanec dr. Verstovšek, ki nam je podal več zanimivih podatkov zlasti gospodarskega značaja glede velikega podjetja na Fa-

h. Opozoril je na škodo, ki se godi delavcem, gospodarjem in lesotrcem radi prepovedi splavarstva. Nato je g. poslanec govoril mladeničem, ki so imeli ravno mesečni sestanek. Njegove besede so šle nam vsem v srca.

Konjiški okraj.

k Zreče. Občni zbor tukajšnjega političnega društva „Straža“ počastila sta dva poslance. Gospod Novak zastopa nas v deželnem zboru v Gradcu; ono leto nam je razlagal vzroke, zakaj da so naši zastopniki začeli delati obstrukcije, a danes vidijo se dobri uspehi, obstrukcija je bila torej potrebna in koristna. Gospod Pišek je član obeh postavodajalnih zbornic. Njega so v deželni zbor poslali volilci splošne skupine v okviru Brežice—Rogatec—Slov. Gradec—Gornji Grad—Brežice, v državnem zboru na Dunaju pa zastopa naše okraje nekako med Dravo in Dravinjo. Poročilo obeh zastopnikov se je z odobravanjem vzelo na znanje. Zbrani volilci so obema gospodoma izrekli najtoplejšo zahvalo za skrbno in težavno delovanje; obenem so enako zahvalo razodeli za vse člane slov. kluba na Dunaju in v Gradcu, ter jih prosijo, da v vojskovanju za slovenske pravice vstrajajo še naprej, in se polegujejo za dobrobit kmeta, obrtnika in delavca. In če bi politična burja povzročila nove volitve, volilci bodo vnovič izkazali zaupanje svojim dosedanjim prijateljem.

Prihova. Mrtvega so našli v petek zjutraj dne 20. t. m. na Likebovi nivi v Kacenuku 77 let starega Jožefa Murko, cerkvenega viničarja iz Jam. „Jožefoval“ je še prejšnji dan zdrav pri Sv. Jožefu v Slov. Bistrici in potem še s svojim sinom v Mariboru. Pol ure od svojega doma je oslabil. Nepredvidene smrti varuj nas, o Gospod!

Celjski okraj.

Celje. Gostilničarska zadruga ima v okolici sedaj popolnoma slovensko lice. Nemškutarji so prišli v manjšino. Zato je načelnik Wobner odložil načelstvo. Dne 16. marca je bil izvoljen novi načelnik in sicer gospod Confidenti iz Zavodne, za podnačelnika pa gospod Šusterič iz Teharja.

c Teharje. Občni zbor Političnega društva za Teharje je zelo zadovoljivo uspel. G. drž. in dež. poslanec dr. Benkovič je prišel iz Celja ter nas prav izborno poučil o stanju sedanje politike, državne in deželne. Risal je veliko nevarnost in pogubnost avstrijske politike, ako se bo delala brez nas Jugoslovancev. Slovenci — dasi majhen narod — v sedanji politiki zelo veliko pomenimo. Zato nas bode morala vlada drugače upoštevati. Quo vadis Austria? Kam hitiš Avstrija s tako, Slovanom, zlasti Jugoslovanom, sovražno politiko!? Brezdvomno v pogubo! Omenjal je še sadove in uspehe naših poslancev v deželnem zboru, ki so posledica edinele odločno-dosledne ter pametne obstrukcijske politike naših poslancev. — Ko so se društvena pravila obrazložila, se je vpisalo precejšnje število novih udov. Predlagani novi odbor je enoglasno izvoljen. Zborovalci so bili vidno zadovoljni ter so se razšli s hvaležnostjo do prirediteljev, zlasti pa do g. poslancev. Le še več takih shodov!

c Sv. Jurij. Krajni šolski svet na Proseničkem izročil je v nedeljo, dne 22. sušca, zahvalno diplom g. nadučitelju Jakobu Stante za njegovo delovanje na isti šoli. Stopil je namreč v stalni pokoj.

Brežiški okraj.

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. „Narodni List“ z dne 18. marca piše, da sem kot kaplan, ko mi je dišalo mesto župnika šentpeterskega, pohlevno prosil po svojih podreptnikih za podpise pri naprednem občinskem odboru. Temu nasproti izjavljam, da dobi 200 kron vsak, kdor mi dokaže, da sem koga prosil, naj se za-me podpiše, ali pa za-me pobira podpise. Šentpeterske župnije nisem dobil po milosti naprednjakov, ampak so me jo zaupali moji predpostavljeni zato, da bi v katoliškem duhu deloval za častni in večni blagor župljanov, ne pa zato, da bi bil v St. Petru opora hirajočega liberalizma. Kar si dopisnik hotel meni podriniti, velja za enega izmed vaših. G. učitelj Gostinčar ti morda pove, kdo je tisti naprednjak, ki je po prizadevanju katoliških mož prišel nazaj h kruhu in ki je pozneje zopet katoliške moše prošil, naj mu pomagajo do že dolgo zaželenega nadučiteljskega mesta. Očito tudi pribijem, da svojih faranov radi volitev nisem blatil in zbada v „Slov. Gospodarju“, ker o volitvah vobče nisem drugega pisal kot kratko poročilo, da smo zmagali; za druge podpise pa nisem vedel, dokler jih nisem bral v „Slov. Gospodarju“. Da sva z g. kaplanom odšla od hiše do hiše, tega se ne sramujem, saj je naša agitacija venčana s sijajno zmago, vaša pa z velikanskim političnim mačkom. Gospod dopisnik, bodi prepričan, da tudi za bodoče svoje delovanje ne bom iskal dovoljenja pri vašem, sedaj poraženem generalu, ampak bom hodil pota, po katerih mora hoditi slovenski katoliški duhovnik. — Ivan Lah, župnik.

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Ker se v „Narodnem Listu“ z dne 18. marca 1914 vsled titulacije: „prečastiti dopisnik“ in iz govorjenja v St. Petru me ne smatra za dopisnika v „Slov. Gospodarju“, Vas prosim, gospod urednik, da resnici na ljubo potrdite, da Vam dosedaj iz St. Petra pod Sv. Gorami nisem poslal nobenega dopisa! Veleposlovanjem Brvar Ignacij, kaplan. — (Potrjujemo. Uredništvo.)

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Že cele tedne pred občinskimi volitvami se je razglašalo strmečemu svetu po liberalnem časopisu, da je Sv. Peter nepremagljiva postojanka Narodne stranke. Pa prišlo so volitve in naši vrli zavedni kmetje so z glasovnicami v rokah pokazali, da so gospodje od Narodne stranke prodajali medvedovo kožo, ko so se po časopisu že vnaprej bahali, kako bodo sijajno zmagali. Vkljub nasilnostim nasprotnikov je zmagala Kmečka Zveza in si pridobila 15 odbornikov in vseh 9 namestnikov, a dozdevno nepremagljiva Narodna stranka pa komaj 3 odbornike. In ta poraz in blamaža vsled že naprej napovedane zmage, nasprotnika silno peče. Da bi izlili svojo jezo, so zmazali v „Narodnem Listu“ kmalu po volitvah, ki so bile 19. februarja, dopis, ki je grdo sramotil pristaše Kmečke Zveze. Ko so pa ti nato dali primeren in zaslužen odgovor v „Slovenskem Gospodarju“, se pa nasprotniki zvijajo in cvilijo po „Narodnem Listu“ z dne 18. marca, kakor neka vsiljiva živalica, če se ji opravičeno stopi na rep. Kakor je razvideti iz besed: „prečastiti dopisnik“, se pripisuje v „Narodnem Listu“ oni dopis v „Slovenskem Gospodarju“ tukajšnji duhovščini. A motite se, učen dopisnik „Narodnega Lista“, če mislite, da bi nobeden izmed v Vašem dopisu napadenih mož Kmečke Zveze ne znal dati Vašemu napadu primerne odgovora, kar je tudi izborni pogodil, kakor se je pokazalo po učinku. — Najprej zapoje liberalni dopisnik hvalo svojemu pristašu gostilničarju Kralju na Trebčah, o katerem pravi, da je „ugleden“ mož. Ja, to je sicer lepo, a kaj, ko pa ti preklicani Trebčani tega niso hoteli spoznati, ampak so bili tako muhasti, da so tega „uglednega“ moža vkljub njegovim velikim zaslugam za kmete, ki si jih je baje že pridobil, in kljub njegovim besedam, s katerimi jim je pravil, kako bo „delal“ za kmeta, prezrli in ga pustili — pred durmi občinskega odbora, dasi se je poprej sam hvalil, da so „Trebče njegove“ in da bo on tam „purgermajster“. Pa „oglasilo Trebčanov se je do sto: da Kraljiček naš odbornik ne bo“. — Potem pa pritisne dopisnik „Narodnega Lista“ mali „flajster“ tudi na rano rajhenburškega Kuneja, češ, da so pradedje tega „spoštovanega domačina“ veliko pripomogli k stavbi stare šole. Ker se dopisnik baha s tem, mu pa bodi povedano, da bi si bila Kunejeva hiša pridobila več zaslug za šentpetersko občino, ako bi ne bili ravno njihovi pradedje stavili šole in zidali ceste, ampak kdo drug. — Ko pa dopisnik obveže te rane, pa napade v svojih znanih manirah tukajšnje duhovščino in zlasti č. g. župnika Ivana Lah, kateremu očita, češ, da je po smrti župnika g. Tombaha „na vse načine in pohlevno prosil pri svojih podreptnikih za podpise pri naprednem občinskem odboru“. Dopisnik sam dobro ve, da je to neresnica. A mimogrede mu bodi še povedano, da je ta dopisnik sam, kot liberalni občinski odbornik, ko je bila fara razpisana, dal na prošnjo, ki so jo podpisali farani, prostovoljno in soglasno v prilog g. Laha, tedanjega kaplana, sam prostovoljno svoj podpis; povdarjam, da prostovoljno, ker se pač ne more misliti, da bi se tak veleučeni mož in zagrizeni nasprotnik duhovščine dal od „pohlevnih prošelj podreptnikov“ tedanjega gospoda kaplana Laha uplivati in se pregovoriti za podpis. — Zaganja se nadalje v našega, tukaj že 18 let delujočega in od vseh spoštovanega nadučitelja g. Morica, in mu hoče dajati navodila za šolo. A on kot star in v službi osiřel šolnik od te strani ne potrebuje nikakih navodil. Naj jih prijazni dopisnik „Narodnega Lista“ raje daje in uporablja pri svojih otrocih, bi bilo zelo na mestu! G. Morica tako pisanje dopisnika ne more zadeti, kajti njegovo delovanje na šolskem polju je vzorno in priznано od šolskih oblasti. Naj bi vodja Narodne stranke v St. Petru, dr. Kunej, stavil g. Morica za vzgled enemu svojih učiteljev-somišljenikov, bi mu zelo koristilo! — Sijajno zmago Kmečke Zveze pri občinskih volitvah imenuje dopisnik „zmago od muh“. Verjamemo, da je za dr. Kuneja ta zmaga od „muh“, kajti vsi naši odborniki in tudi 2 nasprotna so prišli v odbor po glasovih zavednih volilcev, a „general“ dr. Kunej — tako hoče biti imenovan po „Narodnem Listu“ — pa je prišel v odbor po — žrebu, ali kakor pravijo hudomušneži, da je prihajal v odbor po — žrebetu. Dopisnik pravi, da naš kmet ni zarukan, da je izpregledal. Td mu drage volje potrdimo. Kajti da šentpeterski kmetje res niso zarukani, ampak pametni in razsodni ljudje, so pokazali s tem, da niso šli na lim od nasprotnikov izmišljenim lažnjivim strašilom o zidanju farovških šol in cerkve na občinske stroške in da se letos niso dali pregovoriti, da bi šli v volilni boj po zmago, pri kateri bi igral glavno vlogo prosuli — lopar, ampak so oddali po večini glasove ne kričavi, a delavni in dostojni Kmečki Zvezi. Kaj ne, gospodje od Narodne stranke, splavala vam je lepa zabava po vodi: pripravljenega ste imeli 20 kilogramov smodnika, možnarji so bili pri ciglarni nabiti, zastava sešita, godba najeta, da bi tako svetu oznanili zmago. Pa prišla je od vas nepričakovana ploha, ki je smodnik v možnarjih zmohila, da se ni hotel vžgati — ta ploha so bile glasovnice naših zavednih volilcev Kmečke Zveze, ki so se naveličali Kunejeve komande in poslali tega „zaslužnega“ generala v penzijo. Pa namesto godbe je bil jok... Tudi sramotilna pesem na tukajšnje duhovščino in na pristaše Kmečke Zveze je bila sestavljena in baje celo uglasbena. Vse je bilo pripravljeno za slovesen obhod, potem pa... ah... ah... tako žalosten izid. Na koncu dopisa napada liberalni dopisnik v „Narodnem Listu“ na nizkoten način naše obrtnike, pred vsem g. Planinca. G. dr. Kunej, zakaj ste se pa pred volitvami tako trudili, da bi pridobili g. Planinca? Zakaj

ste se ž njim pobratili, ko je bil še vaš pristaš, zakaj se pa v „Narodnem Listu“ zaničljivo o njem piše, da je „vzgléd olike in finega obnašanja“? Zadnjič je bil neslano napaden tudi g. Kraner. Zakaj pa ste, g. dr. Kunej, poslali pred volitvami k njemu celo deputacijo, da bi ga zopet pridobili nazaj, dočim ste se ga preje izogibali in k temu pritegnili celo Hrvate? A dobili ste pri njem moški odgovor, da že lahko pride k njemu, pa se-le po — volitvah. Da, da, cel St. Peter Vas je pustil, od tod Vaša jeza in srd. „Včasih je pač le lušno blo, zdaj pa ni več tako...“ — Tako, gospodje od Narodne stranke! Pristaši zmagujejo, Kmečke Zveze niso prvi nikogar napadali v časopisu, a pravico, na vašo napado se brani in po zasluženju odgovarjati si pa odločno pridržijo in se bodo po tem ravnali, če vam je ljubo ali ne!

Društvena naznanila.

m Hoče. Kot odgovor na napade in obrekovanja v „Stajercu“ pošilja Slovenski Straži 4 K. Konrad Seško in Franc Polak, kaplana.

p Velikanečelja. Prijatelji in sovražniki treznosti ste prav uljudno vabljeni, da si pridite na treznostno glasilo „Zlato-dobo.“ Ta časopis nikogar ne žali, je najboljši gospodarski list, prinaša Slovincem srečno zlato dobo in se dobi pri našem organizatorju brezplačno. Zlatih časov ali zlate dobe se vsak veselil in je želi; vdarnite torej po nji! Čaka Vas v 200 izdihih.

k Prihova. Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 29. marca, popoldne po večernicah, shod v stari šoli. Poročata poslance Pišek in Novak. Pridite!

e Braslovče. Braslovsko okrožje deklinskih zvez priredi na cvetno nedeljo, dne 5. aprila, v Braslovčah svoj občni zbor. To zborovanje bo popoldne po večernicah. Govori dr. Hohnjec.

e Jurkloster pri Planini. Dne 15. marca se je nabralo v prijetni družbi pri g. Primožu Koritniku, gostilničarju na Gračnici, 540 K za Slovensko Stražo v korist obmejnih Slovincem. Klostercani! Korajzja velja! Kdo bo prvi sledil temu vzgledu?

c St. Pavel pri Prebeldu. V nedeljo, dne 29. marca, se vrši prvi uradni dan naše nove kmečke hranilnice in posojilnice in sicer po rani službi božji v Društvenem domu. — Popoldne ob 3. uri se vrši v Društvenem domu predavanje. Predava nadrevizor Vlad. Pušenjak iz Maribora.

e Mozirje. Slovenska Kmečka Zveza priredi v nedeljo, 5. aprila, po rani sv. maši, v hotelu „Austria“ obrtni shod, na katerem govori poslanca dr. Korošek in dr. Verstovšek. Obrtniki, posestniki in drugi možje, pridite v obilnem številu!

b St. Vid na Planini. Tukajšnja podružnica Slov. Straže je poslala osrednji blagajni v Ljubljani 20 K. — Na gostiji Romih-Tovornikov v Kladju so darovali svatje 16.20 K, kar se je tudi poslalo v Ljubljano.

b Brežice. V nedeljo, dne 29. marca, popoldne, priredi izobraževalno društvo velepušno predavanje s skiptičnimi slikami: o našem prijatelju alkoholohu. Govorit pride sam predsednik štajerske „Sveče vojske“, č. g. profesor dr. Kovačič iz Maribora. Ze danes naj bodo na to opozorjeni vsi prijatelji in sovražniki alkohola v Brežicah in v okolici.

Listnica uredništva.

Mozirje: Ali mislite, da bi kaj pomagalo? Dvomimo. Uredite stvar raje doma. Pozdrave! — Sv. Boltenk pri Središču: Zal, nimamo toliko prostora na razpolago. Kratko poročilo dobili že prej od drugod. — Ptujška okolica: Prav imate! Dotični advokat bi rad postal „slaven.“ Pa naše ljudstvo je že toliko utrpelo, da ne bo nikdar šlo na njegove liberalne limanice. Pozdravljeni! — Leskovec: V koš, ker ni podpisa! — Sv. Andraž v Slov. gorah, Sv. Peter pod Sv. gorami: Istotako. — Dol pri Hrastniku: Prijatelj, pri najboljši volji tako obširnih spisov ne moremo objaviti. Prosimo, pišite krajše, a jedrnat. Pozdravi! — Dopisnikom pesnikom: Pesmi „Slovenski Gospodar“ ne prinaša. — Praga: Bomo porabili. — Hoče: Hvala! Prida. — Dobje: Hvala! Bomo vse porabili. Se večkrat kaj. — Soštanj: Zal, dopis nečistljiv. Pišite s črnilom. — Sv. Peter pod Sv. gor.: Ker smo imeli že stavljen poprej tri druge dopise, pride vaš prihodnjič na vrsto. Le večkrat kaj! — Smartno v Rožni dolini: Nas veseli, da pluje pesniška kornj po Vaših žilah, a žal, pesmi ne moremo priobčevati. — Gornjigrad: Vašo željo izročili uredniku „Gospodarskih Novic.“ — Mozirje: Pismo treh sinov bomo ob priliki natisknili. — Vrbje, Sv. Lenart: Prepozno!

Loterijske številke.

Gradec: 18. marca 87 79 32 54 19
Linc: 21. marca 18 39 28 83 46

Vinogradnikom!

Priporočam lepe cepljene trse na Rip. Port. in sicer beli burgundec, silvanec in mosler. Franc Vračko, posestnik in trsnicar Sv. Peter pri Mariboru. 174

1730 m že zrelih trdnic (sin), 7 kg težkih 2850 m trdnic, 11 in 12 kg težkih, 6 pripravnih ogibalic, 25 železnih vozičkov, 12 plaste ozonov, vse že rabljeno a dobro ohranjeno in porabno, po ceni prodaja. Pisma pod „A. B. 500“, na upravištvu.

V našem se da dobroduša gostilna

z mesarjijo, ležeča ob državni cesti nasproti cerkve, 8 minut od kolodvora v vasi blizu Maribora. Kje pove upravištvu. 167

Oskrbništvo Križovljan pri Ormožu ima lepa, ravna sadna drevesa s krasno razvito krono na prodaj in sicer jabolka, hruške, slive in črešnje ter pritikovce, vse najboljših vrst. 199

Dva krojaška pomočnika (izurjena) sprejme takoj za stalno delo proti dobri plači Louis Arbeiter, krojač v Mariboru, Koroška cesta 101.

Prodaja se posestvo blizu Maribora žel. postaje in farne cerkve z zidanimi poslopji, čez 30 oralo veliki; travniki in sadonosni, posebno za mlekarstvo in živinorejo ugodno. Prodaja se z vsem, kar leži in stoji. Več pove upravištvu Slov. Gospodarja pod št. 65.

Kuharica vajena vsakega dela se išče v župnišču v lepem kraju. Vstop takoj. Mesečna plača 24 K. Naslov v upravištvu. 231

Ženitna ponudba. Mladenič, čez 30 let star, krščansko narodnega mišljenja, posestnik in trgovec na deželi, tudi posestnik nadstropne hiše z večjimi stanovanji in dobrodocho gestilno v večjem mestu na Spod. Stajerskem, na sredi mesta na najlepšem prostoru pri cerkvi in Glavnem trgu, kjer se ponuja lepa prihodnost, se želi poročiti z dekletom, ki bi imelo veselje do gostilne in bi imelo nekaj gotovine ali posestvo vredno čez 20 tisoč kron. Morebitna ponudba s sliko. Več pove upravištvu pod šifro „Sreča“. 280

Sprejme se takoj priden, delaven, zavezan m'adeni kot hlapec h goveji živini in sicer v župnišču. Kje, pove upravištvu pod št. 277.

Večja trgovina

na Notranjskem išče učenca poštenih staršev. Starost 14—15 let. Naslov pri upravištvu. 279

Dobroduša Gostilna

na jezikovni meji tik glavne ceste, 3 minute od postajališča, prodaja tobaka, 5 oralo zemlje (2 orala sadonosnika, drugo njive in travniki), poslopja novozidana v najlepšem stanju, se takoj za 26000 kron prodaja. 9000 kron je vključnih. Natančnejša pojasnila ustmeno ali pismeno pri gosp. Janezu Cobl, Krčevina 148 pri Mariboru. 265

Viničar z družino in majer se sprejmeta pri grof d'Avernas-ovem oskrbništvu na Gaju. Gornja Sv. Kungota. 242

Krompir doma pridelan, prodaja Blaž Strajhar, Limovec, p. Trojana, Kranjsko. 5 kg. 2 K ako se denar naprej pošlje. Tam je tudi na prodaj kozolet napol. „doplan“ 3 štanti, cena 150 kron. Prodaja se tudi travnik, na katerem zraste krog 50 stotov sena in 30 stotov otave; eno uro od trga Vransko. Cena po dogovoru. 229

Novozidana hiša z zelenjadinim vrtom se za nizko ceno prodaja. Nova vas pri Mariboru 25. Prekupi se izključeni. 268

Lepo posestvo na prodaji! (Čez 9 oralo) v Razvanju pri Antonu Petek. Cena 10000 kron. Vključno ostane 8000 kron. 267

Viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru išče hlapca do 1. aprila. Mesečno 18 kron. 206

Družinska hiša v sredini mesta blizu Narodnega Doma z velikim cvetličnim in zelenjadinim vrtom, 2 procelji proti cesti, še komaj 4 leta stara, se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji prodaja. Vprašanja pod napisom „Lepi dom“ na upravištvu. 271

Učenca sprejme takoj gosp. Nerat Friderik, čevljarški mojster, Maribor, Koroška cesta 18. 272

Semenski krompir Vazno!

Ravno tako kakor pri žitu, je potrebno izmenjati seme tudi pri krompirju. V ta namen priporočam najboljšo vrsto krompirja, ki so se posebno lansko leto prav dobro obnesle. A) Zgodnje vrste: obistnik, rožnik in roglič (Kipfel) 5 kg poštni zavej K 1-20, 50 kg 8 kron. B) Pozne vrste: eldorado, svetovni čudež, Böhmov uspeh in beli štajerski krompir; 5 kg poštni zavej 1 K, 50 kg 6 K, 100 kg 11 K, 1000 kg 100 K po povzetju. Vse cene se razumejo z vrečami vred na kolodvor postavljene. A. Slodnjak, pridelovalec krompirja, Juršinci pri Ptuj. 270

Lepo posestvo

četrt ure od Ptuja pri veliki cesti, 13 oralo zemlje (gozd, njive, travniki itd.), hiša sposobna za gostilno, gospodarsko poslopje, vse zidano in v dobrem stanju se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. Naslov: Bežjak Terezija, Krčevina 38 pri Ptuj. 262

Kupujem lepe hraste in kostanje za določeno najvišji ceni. Jožef Romšak, sodar, Faal. 258

Želim takej v najem vzeti primeren stanovanj z nekaj zemljiščem ali z večjim vrtom na več let in sicer v kraju, kjer bi se potreboval en dober mizar, tudi bi vzel kako manjšo gostilno na račun ali v najem. Ponudbe in pogoji s ceno se naj pošljejo pod „Tajnost“ Ptuj št. 100. 247

Cepljeno trje in ključ! Vinogradnikom se naznanja, da je velika množina ameriških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulander, burgundec beli in rudič, muškati, žlahtnina bela in rudič, portugizec, laški rizing, ranfol, izabela in več tisoč korenjakov. Cena po dogovoru. Naročila se sprejemajo dokler bo kaj zaloga. J. Verbnjak trsnicar, Breg pri Ptuj. 1295

Jajca za valeple od zlatorume in Orpington, najboljših zimskih jajčaric in rudičih starostajerskih kokoši 15 komadov 5 kron. Od Emdenskih gosi 1 komad 1 krono prodaja z zavojino vred Anton Slodnjak, perutnjinar, pošta Juršinci pri Ptuj, Stajersko. 25

Krasno veleposestvo

v Mariborski okolici (voli v skupini veleposestva), zelo pripravno za mlekarstvo, 20 minut od žel. postaje, blizu cerkve in lepe ceste, izvanredno rodovitni travniki in sadonosniki, vinogradi, se radi bolehnosti posestnika takoj prodaja z vsemi živimi in mrtvimi premišninami pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Cena samo 45.000 K. 9.000 K je hranilnice. Kdor hoče dobiti res lepo in dobičkanosno posestvo, naj se potrdi. Posestnik stanuje v Mariboru. Naslov pove iz prijaznosti Fr. Zebot, urednik Slov. Gosp., Maribor. 1353

Vilkom-oves

za seme. Cena po dogovoru. Ivan Leskovšek, posestnik v Šmihelu nad Mozirjem. 164

Mizarski učenec se sprejme. Ima pri meni popolno oskrb. Karol Posch, Gradec, Lazaretičgasse 3.

Na prodaj je GOSTILNA sred večjega okraja tik glavne ceste na Spod. Stajerskem. K gostilni je še drugo poslopje za najemnike z gospodarskim poslopjem vse v najlepšem redu. Tudi nekaj polja in gozda, da se lahko redi par goved. Alojzij Jug, posestnik, Ruše. 200

Kava, cenejša!
Fina Soja-Perl-bobova kava egalno žgana, izvrstne kakovosti in izdatna. Nobeno žito ali slad. Posilja se na vse strani v Avstriji in na Ogrskem. 1 postkilo netto 4 in pol kg za K 4 80 franko. Najcenejša in najboljša kavi podobna tvarina. Kraj naročbe: Kaffebrennerei „Santosa“, Kraj. Vinogradi 1573. Češko.

Učenec iz poštene hiše ki je ljudsko šolo dobro dovršil, slovenskega in deloma nemškega jezika zmožen se takoj sprejme. Ivan Dežman, trgovec s steklom in porcelanom, Maribor, Novi Glavni trg. 218

Učenec za trgovino mešanega blaga se takoj sprejme. Prednost ima oni, ki zna slovensko in nemško brati in pisati. Sprejme se tudi deklica od 14 do 18 let stara, ki ima veselje do otrok. A. Zemljič, trgovec, Sv. Lenart v Slov. gor.

Malo posestvo pri St. Ilju v Sl. gor., 20 minut od postaje, 20 minut od cerkve, zidana hiša, vse v dobrem stanju, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Cena 4400 K. Vpraša se pri g. Janezu Polaku, krčmar pri postaji. 179

Iščem hlapca za delo na posestvu Lahke je tudi oženjen brez otrok. Zena bi imela zaslužek za delo na posestvu. Vstop in plača po dogovoru. Naslov: Ferdinand Rož, veleposestnik, Hrastnik ob juž. žel.

Korenjevo seme (merne) domače, primerno dobro in zanesljivo, razpošilja Franc Oblak, Sv. Gregor, p. Ortnek—Kranjsko. Daje ga po 40 v. liter, pri odjemu nad 10 litrov po 35 v., če se naroči pa 30 l. pa 30 v. l. Najboljše vrste pesa ekendofiska in mamut—velikanska valjasta po 30 v. liter; pri odjemu nad 30 l. pa po 25 v. V zalogi ima nadalje domače ali črno deteljo, nemško deteljo ali lucerno, različne vrste trav, kakor tudi izvrstno zelje, solato in pristno gorenjsko repo. — Kaljivost zajamčena! 165

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 1425

„Kemeny Kasehau“ I. poštni predal 12/76 (Ogrsko). 165

Ženitna ponudba. Rad bi se spoznal s krščansko žensko lepega vedenja, ki bi imela veselje do kmetijstva, s prodajalno, lahko tudi z gostilno ako bi jo veselilo. Starost od 35 do 45 let, bodi deklica ali vdova; eden otrok ni izključen. Denar se ne zahteva, samo da je poštna in pridna; prosi se za sliko, katera se v 8 dneh poštено repo. I. K. Lešahim, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Poštni predal. 230

kava

50% cenejša!

Amerikanska varčevalna kava, z visokim aromatičnim duhom, izdatna in se lahko varčuje, 5 kg. vzorec v vrečici za 10 kron franko proti povzetju. Pol funta prvostopne finega čaja K 2— pošilja A. SAPHIR, eksport kave in čaja Tiszahodgány 496. 260

Pridnega, čvrstega in zdravega učenca sprejme v trgovino Anton Naglič, trgovec, Mislinja. 253

Na prodaj je lepo, prav rodovito posestvo,

10 minut od trga in železniške postaje Zalec v prelepi Savinjski dolini. Hiša je nova, enonadstropna, primerna za penzionista, pa tudi pripravna za vsakršno obrt. Zemljišče obstoji iz njiv, hmeljnikov in travnikov. Pojasnila daje Lovro Šah, nadučitelj v Teharjih.

Vinogradniki pozor! Vkorjeninjene cepljene trte I. vrste so na prodaj. Laški rilček, žlahtnina, bela truda, portugizec, izabela in mešane vrste ter več stotin vkorjeninjenih drevjakov. Vse trte so cepljene na Rip. Portalis ter dobro zaraščene in popolnoma vkorjeninjene, za kar se jamči. Cena trtam je po dogovoru. Franc Slodnjak, trtnar, Juršinci pri Ptuj. 198

Lep, težek, in zelo rodoviten oves „Wunderhafer“ in „goldregen“, ki prospeva v vsaki legi in zemlji, se prodaja za seme 100 kg po 30 K, 50 kg po 16 K, 25 kg po 10 K. Župnišče v Remšniku. Marenberg.

R. STERMECKI v Celju št. 300, Stajersko. Ilustrovani cenik o več tisoč stvareh se pošlje zastonj. — Pri naročilih iz Amerike in Balkana je treba poslati denar naprej. 211

Vabilo k

občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Galiciji reg. zadruga z neom. zavezo,

kateri se vrši

dne 5. aprila 1914 ob 3. uri popoldne v posojilnici v Galiciji.

DNEVNIRED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 275
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bil občni zbor sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

Iščem kompanjona

z 20.500 kron. Izdelovanje avstrijsko-ogrskega patenta št. 63403 v enem večjem mestu. Dopisi pošto-ležeče, Radenci, Štajersko pod št. 244.

Vabilo

na

redni občni zbor

Gornjesavinjske posojilnice v Mozirju

r. z. z. n. z.,

kateri se vrši

v ponedeljek, dne 30. sušca 1914 ob 9. uri dopoldne v uradni pisarni.

DNEVNIRED:

1. Prečitane in odobrenje zapisnika 38. občnega zbora z dne 12. aprila 1913.
2. Poročilo načelstva in nadzornišva o delovanju in potrjenju računov za leto 1913.
3. Nasveti nadzornišva o uporabi preostanka.
4. Volitev načelnstva in nadzornišva.
5. Čitanje revizijskega poročila Zadruga Zveze.
6. Posamezni nasveti.

ODBOR.

Svarilo.

Svarim vsakogar, mojemu sinu Ivanu Starklmu dati denar ali denarno vrednost, ker jaz zdaj za njim nisem plačnica.

ANA STARKL, posestnica v Sevnici.

Spodnještaj. lj. posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
vabi na svoj

6. redni občni zbor

v torek, dne 14. aprila 1914 ob 10. uri dopoldne
v posojilniških prostorih, Stolna ulica, št. 6.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
4. Razdelitev čistega dobička iz leta 1913.
5. Volitev treh članov načelstva, katerim je potekla poslovna doba v smislu paragrafa 17 zadružnih pravil.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob zgoraj določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v smislu paragrafa 33 zadružnih pravil eno uro pozneje v istih prostorih drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov.

V Mariboru, dne 18. marca 1914.

Načelstvo.

Podpisani se tem potom srčno zahvaljujejo za mnogostranske, obilne dokaze rešničnega sočutja v dolgotrajni bolezni in ob pogrebu mnogočastitega gospoda

Jakoba Caf,

kn. šk. duh. svetnika, župnika in dekana velikonedeljske dekanije.

Posebna zahvala še gre mnogoč. g. dekanu v Šmarju, Iv. Bohancu za pretresljivo pridigo in vodstvo pogreba, vsem vlč. gg. duhovnikom, ki so prihiteli na spreved svojega ljubljene duhovnega sobrata, zdravniku dr. Jožefu Lebar za njegovo skrb v bolezni rajnega, domačemu učitelstvu, zastopniku ormoškega učitelstva, vsem sorodnikom, domačemu pevskeму zboru in vsem ljubim gostom, ki so spremljali utrjeno telo nepozabnega gospoda k večnemu počitku!

Bog daj veselo svidenje v večnosti!

243

Sv. Tomaž pri Ormožu, dne 17. marca 1914.

Matevž, brat, Tereza, sestra.

Franc Močnik, provizor.

Zakaj zasluži

kocka za govejo juho

najpopolnejše priznanje občinstva? Ker jo izdeluje že skoro 50 let obstoječa in svetovno znana

Liebig-ova

družba. Liebig-ova družba dobiva mesni izvleček, ki ga porablja za svoje kocke, izključno v lastnih tovarnah, ki delujejo pod znanstveno kontrolo in more zato prevzeti za dobro kakovost OXO kock za govejo juho vsakešno mogoče jamstvo

Novo „Rožansko svetišče“ za lavantinsko škofijo.

Z ozirom na prvi tozadevni razglas (Glej prilogo „Slovenskega Gospodarja“ z dne 20. novembra 1913, št. 47), javljamo sedaj, da je dotični stavbeni odbor sestavljen tako-le:

1. Vlč. g. dr. Anton Korošec, drž. in dež. poslanec;
2. vlč. g. dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja;
3. vlč. g. Franc Heber, župnik na Spodnji Polskavi;
4. g. Jurij Skale, velepos. in župan v Makolah;
5. č. g. Mih. Lendovšek, kn.-šk. konzistor. svetovalec, župnik, Makole.

273

Ta prvotni odbor se lahko vsak čas poljubno pomnoži, ako bi razmere to zahtevale.

Vsi goreči častilci prevzvišene Kraljice rožanske ste zdaj prijazno vabljeni, da se prej ko mogoče oglasite in naznanite, kolik znesek bi bili voljni prispevati. Začasno zadostuje prijava in obljuba, vendar se že tudi gotovi prispevki hvaležno sprejemajo. Kakor hitro bo 100.000 K zagotovljenih, začnemo s pripravami.

Prijave in darove sprejema veleč. g. dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja, pošta Maribor, Štajersko; pa tudi č. g. župnik, pošta Makole, Štajersko. Dobrotniki se bodo mesečno izkazovali v „Slov. Gospodarju“.

Ponavljja se, da nočemo nikomur delati nadlege, marveč da kličemo le radovoljne in vesele darovalce na sveto delo za čast in povečanje premile Kraljice nebeske, device Marije!! Ave Maria!

Makole, na Svečnico, dne 2. februarja 1914.

Mih. Lendovšek,
župnik.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in pos v Novicerkvi,

reg. zadrž. z omejeno zavezo,

kateri se vrši

dne 13. aprila 1914 ob 8. uri popoldne
v zadružni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1913.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se po ure pozneje po istem dnevnem redu in v istem prostoru drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih zadružnikov.

Načelstvo.

Prostovoljna dražba nepremičnin.

A IV 45/144

C. kr. okrajno sodišče Celje, odk. IV., naglašja: Na prošnjo dedičev po dne 21. januarja 1914 v Višnji vasi št. 2 umrlemu posestniku Jožefu Prekoršek-u je naprođaj po javni dražbi posestvo, vl. št. 117, d. o. Višnja vas, obstoječe iz zidane hiše št. 3 in gospodarskega poslopja, travnikov, njiv, vrta in gozda v obsegu 4 ha 26 a 14 kv. m.

Izključna cena znaša brez pritliklin in premičnin 10.613 K 21 vin. Dražba se bo vršila v torek, dne 14. aprila 1914, od 1.—4. ure popoldan na licu mesta v Višnji vasi št. 2 pri Vojniku.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo; kot vadij se mora položiti 200 K v gotovini ali vrednostnih papirjih.

Polovica skupila se mora tekom 8 dni plačati pri sodišču; skupilo se mora po 5% obrestovati. Zdražitelj prevzame na račun skupila vknjižene tirjatve, kolikor se s polovico ponudbe ne bodo plačale.

Dražbeni pogoji so na ogled pri sodišču ali pa na dan dražbe na licu mesta.

269

Celje, dne 18. marca 1914.

C. kr. okrajno sodišče, odd. IV.

Cena hmelja 1914

upamo, bo lepa. Zato uporabljajte hmeljarji v svojo lastno korist umetna gnojila edino od domače tvrdke

107—4

Vinko Vabič Žalec

Najnižje cene! — Za odstotke se garantira! — Zahtevajte cenik!

V Dobovi

tik istoimene železniške postaje, na progi Zidan most—Zagreb, na zelo prometnem mestu prodaja se posestvo sestojede iz velike hiše in več gospodarskih poslopij. Hiša je prikladna za

gostilno, trgovino in mesnico.

Prodajalni pogoji zelo povoljni. — Hrvatsko-slavonska banka za parcelacijo in kolonizacijo dd. Zagreb, Gjor. glječev ulica 2.

276

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici

uljudno naznanjam, da sem upeljal v svojo, prejšno šumenjakovo trgovino vsakovrstna priznana najboljša Quaelenburška nemška semena kakor: garantirano čisto štajersko deteljo, lucerno, vsa travna in zeljavna semena po najnižji ceni. Nadalje priporočam svojo bogato zalogo vedno svežega špecerijskega blaga posebno v nakup za velikonočne praznike ponudim najboljšo moko št. 0 à K 38 —, zelo lepe rozine od K 120 kg naprej itd. — Ovsu kupim vsako množino à K 16 — do 18 —, pšenica K 20 — do 22 —, vinski kamen (Weinstein) K 1 do 110.

Za mnogobrojen obisk se priporočam z velespoštovanjem
Josip SEREC. MARIBOR
trgovca s špecerijo in deželnimi pridelki. Tegothfova ul. 57

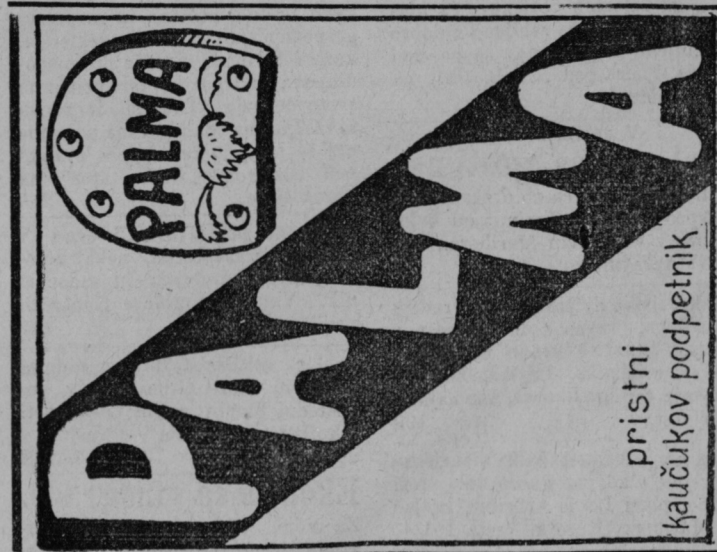
Zakaj pač?

je „Pravi :zagrebški Franck: tako priljubljen pri naših gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti! krepak okus, zlatorujava barva, nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:
Kavin mlinček.

al em 101/25.648

Zahvala.

Podpisani uljudno naznanja svojim cenjenim naročevalcem, da je svojo obrt (izdelovanje moških oblek) opustil in se tem potom vsem zahvaljuje za izkazano zaupanje

257

Maribor, dne 20. marca 1914.

FRANC MURSEC.

Edina, večkrat odlikovana slovenska tvrdka na Tirolskem, se najtopleje priporoča za izdelovanje kipov, razpel, oltarjev, križevih potov itd. — Velikanska zaloga sv. razpel brez ali z križem, zaloga vsakovrstnih slik v najfinjšem otnotisku na platno navlečene v vsaki velikosti in ceni. Cenike pošilja zastoj in franko

Konrad Skaza,

umetni atelier za vsa cerkvena dela

St. Ulrich Gröden :: Tirol.

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izberem okus. Nad 8000 zdravniških priporočil.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2.60 in po 1 liter & K 4.80.

Glas gre kakor blisk
od kraja do kraja,

da prva kranjska pošiljatelj-ka trgovina

R. Miklauc :: Ljubljana 205

razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrdka gleda le na velik promet ter ne išče velikega dobička in ima najboljše tvorniške zveze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte

takoj cenik različnih predmetov iz
Prve kranjske razpošiljateljske trgovine

R. Miklauc :: Ljubljana 205

Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki.

Obstoj tvrdke čez 40 let! 1413

POZOR POZOR

Za pomlad priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, posebno veliko izber svilnenih robcev za veliko noč! — Vse po jako nizkih cenah.

Pričakujoč obilnega obiska se priporočam

Jožef Ullaga MARIBOR

Tegetthoffova cesta 21. 70

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom **getovo** 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Batič, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.

zobno kreme

KALODONT
ustna voda

Pomlad je tukaj.
Velikonočni prazniki se bližajo!

Največja izbira. Skrajno nizke cene.
Priznana solidna postrežba.

Najnovejše, najlepše moderno in trpežno blago za moške in ženske, svilnene robce in krasne rute v nežnih barvah, vsakovrstno perilo, sešite obleke za otroke in odrasle konjske nepremočljive plahte, ročne torbice za nakupovanje, cenjice, otroške vozičke, obuvale, polne kovčke kakor tudi najboljše šivalne stroje priporoča cenjenemu občinstvu domači in narodni trgovci

Mihael Cimerman v Ljutomeru.

J. DONOSA prej A. Huber
Ljutomer

priporoča svojo bogato zalogo po najnižjih cenah: traverze, cenent, trsje, vse vrste poljedelskega orodja, gumi za cepljenje trte, škropilnice za vinograde, žice in mreže za vrtno ograje, strešna lepanka, vodovode itd. 239

Pravo orožje

proti vsem sovražnikom sadnih dreves in trt so novokonstruirane, postavno zavarovane in z darili obdarovane vinogradniške (peronospora) škropilnice (sistem Jezernik), dvojni žepjalniki, drobno razprši, nobenega popravila. Jamstvo 3 leta — Po ceni. Praktično. Prihrani moči. Zahtevajte cenike o vseh tozadevnih novostih zastoj. — Na stotine priznanih pism. — 30000 komadov že v rabi.

Jož. JESSERNIGG,

Stockeran 9 pri Dunaju. 145

(Prekupci se iščejo).

Naznanilo.

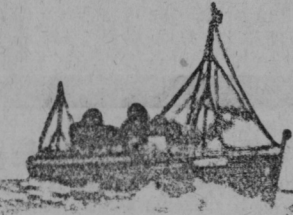
Podpisani usoja naznaniti velenjenemu občinstvu, da se dobi pri njegovi žagi in novi opekarni v Makolah (pri dobri okrajni cesti) zidna in strešna opeka (Strangialz, Biberschwanz) in tudi kolje za vinograde iz kostanjevega lesa, drva vsake vrste za kurjavo in tudi kupuje vsake vrste les. Občinstvu se pa takoj izžaga ali zamenja les po najugodnejših cenah. 170

Za prav obilni obisk se priporoča

Janez Bogina,

žaga in opekarna v Makolah.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vežaja.

Veljavne vozne listke (Sifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetijske posejilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

Več tisoč

ostankov vsake vrste za moške in ženske obleke, hlačevine, (cajgov) belega in rjavega platna, pisanega blaga za srajce ter lepih in močnih kamprikov **samo še en kratek čas** razpošilja

Prva gorenjska razpošiljalnica

Ivan Savnik, Krani (Gorenjsko.) 205

Zahtevajte tudi najnovejše vzorce raznega blaga!

Dame

morajo ravno tako v najrevnejši koči kakor v najfinjši palači strogo na svoje zdravje gledati, kajti žena je

neobhodno potrebna

v hiši in družini. Zdravje žen je v ozki zvezi s čednostjo njih trupla in vsled tega se ne more dovolj priporočati, rabiti

za

negovanje trupla tudi desinfekcijsko sredstvo, na primer Lysoform. Vazno je, vsa, tudi najobčutljivejša mesta telesa podvržiti temeljitemu in

vsakdanjemu

čiščenju in se v to rabi le mlačno vodo, v katero se doda nekaj Lysoforma. Ako dame na ta način svojo

toaletto

vsak dan izvršijo, obranijo se mnogokrat pred nalezljivimi boleznimi in njih posledicami. Nujno je tedaj priporočati, da je povsod v zalogi

Lysoform

ki tudi neprijetni duh in pot hitro ter sigurno odpravi. — Napravite le en poskus! — Originalna steklenica za 80 vin. se dobi v vsaki lekarni ali drožeriji. Zanimiva knjiga „Kaj je higijena“ pošljem vsakomur na zahtevo zastoj in franko, Kemik Hubmann, referent „Lysoform-tvornic“, Dunaj XX., Petraschgasse 4. 1181

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Semena

za zelenjavo, cvetice in polja zanesljive vrste kupite pri **Silv. Fontana jun. Maribor, Tegetthoffova cesta 23.** 160

A VI 171/13-68

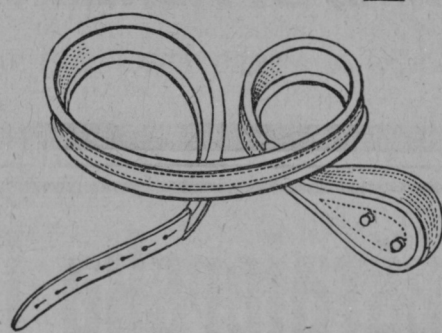
Razglas.

V torek, 31. marca 1914 dopoldne ob 11. uri vršila se bode v Rušah hšt. 99 prostovoljna sodna dražba za puščine Luka Ilgo spadajočega zemljišča vl. št. 13 k. Ruše pri Mariboru po pogojih, ki se lahko pregledajo pri tem sodišču v sobi št. 4.

Izklicna cena znaša 8000 kron, površje zemljišča 52 a 69 m².

C. kr. sodnija Maribor, odd. VI, dne 13. marca 1914.

Kilne pase 241

Tudi za najhujše kile, trebušne obveze (Bauchbinden), podlage za premakljive in ploske noga suspensorije, vsakovrstne stroje proti skriviljenju trupla po zdravniškem predpisu. Umetne ude, roke, noge itd., izdeluje vse prav dobro in iz vrstno po nizkih cenah staroznana tvrdka

Fr. PODGORŠEK

bandažist in rokavičar, MARIBOR, Burggasse 7.

Denar
zametuje

vsaka gospodinja, ki ne poskusi dobro Stumpf. žit. kav. P. po 5 kg dobre žitne 1321 Najboljšo 1321

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂ %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo

vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brez-

plačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure
dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

POZOR! Ne zamudite!
Za pomlad!

Domači in narodni trgovec

Franc Lenart v Ptuj

priporoča bogato izbiro modernega, novodošlega pomladanskega blaga za moške in ženske obleke ter bluže. Nadalje nudi vsakovrstno trpežno platno za živотно kakor za posteljno perilo; najnovejše svilene in tudi druge rute, srajce, zavratnice, ovratnike, zapestnice, dežnike itd., seveda v zadostni izbiri.

Dobijo se tudi nepremočljive konjske plahte.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem,
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Priporoča se

Franc Lenart v Ptuj.

Postrežba poštena.

Postrežba poštena.

XXXXXXXXXXXX
Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.
ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na drž. žel. št. 2121. 1933

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik

Maribor, Mozartstr. št. 59

se priporoča posestnikom in zavodom za prevzete vse popravil in novih stavov v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim točno in solidno.

Kakšna gnojitev — takšna žetev!

Tomaževa žlindra

je najboljša in najcenejša fosfornokisla gnojilo za spomladne setve.

Gotovi učinek!

Visoki dohodki!

Tomaževa žlindra „Zvezdna znamka“ se razpošilja kot zadržano čisto polnovredno blago v plumbiranih vrečah, na katerih je označena količina vsebine in varnostna znamka.

Dobiva se v vseh prodajalnah, ki so z našimi plakati označene ali pa se piše naravnost na Oe. I. 300

Thomasphosphatfabriken, Berlin W 35

z. z. o. j.

6.1.14

Pred manjvrednim blagom se svari!

Važen oglas Slovenske Straže. Citajte!

V današnjih težavnih razmerah **samore obogateti** le s srečko!

turška srečka +

je v to svrhu prva in najprijaznejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000, 20.000 zlatih frankov, - ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov, - ker je tedaj za njo izdan denar varno naložen kot v hranilnici. - k r igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, - ker znaša mesečni obrok **samo 4 K 75 v.** in ker zadobi kupec še po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico. — Prihodnje žrebanje se vrši **dne 1. aprila 1914.** — Ena turška srečka in ena srečka italijanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po **samo 6 kron.** — Pojasnila daje in naročila sprejema za Slov. Stražo g. Val Urbanič, Ljubljana 4.

Sp-e mejo se marljivi sodelavci pod ugodnimi pogoji.

171

Bliža se pomlad...

Velika priložnost za nakup

obleke za moške in dečke, vremenskih vratnikov, perila za delavce, belih in barvnatih spodnjih hlač, škornjev, čevljev, stfletnov, galosen, v vsaki velikosti. — Pletenin, jerbasonov za potovanje, torb, vreč za hribolazce itd.

Jurij Heumeyer, Maribor, Glavni trg 2.

Prodaja za vsako sprejemljivo ceno!

Briljantna eksistenca.

za prodajo nove izvrstne kave (nežgana žitna kava) se iščejo zastopniki, ki bi obiskovali zasebnike, proti proviziji 20%. Vzorci zastoj. — Franc Marsner, Praga, Kraljevi Vinohrady 1573.

147

Dva klavirja,

dobro ohranjena, z lepim glasom, cena 60 K oziroma 240 K, se prodasta pri Berti Volkmar, Maribor Gosposka ulica 56.

60

Dobro ohranjen piano,

s 7 oktavi, cena 400 K, se takoj prodaja pri Berti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 56.

61

Zagotavlja se najboljša postrežba. Cene najnižje.

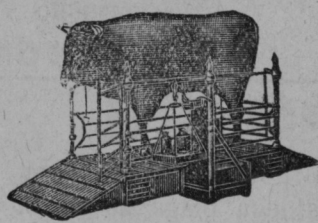
Parno-umetni mlin v Kaniži pri Pesnici (ob državni cesti Pesnica—Š. I. j.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek

Celje, Poljska ulica št. 14

priporoča svoje tehnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798 Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehnic in utež.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4¹/₂ %, proti trimesečni odpovedi po 4¹/₂ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. posoč (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5¹/₂ %, na vknjižbo in poročstvo po 5¹/₂ % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojnje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgeve pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).